

HADI ÖLDÜRSENE CANIKOMI

OYUN

(iki bölüm)

AZİZ NESİN

Dokuz Eylül Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
KÜTÜPHANESİ

Keyit No. 1926

Tasnif No. T812.317

Dokuz Eylül Üniversitesi
Güzel Sanatlar Fakültesi
KÜTÜPHANESİ

Kapak : Mengü Ertel

KİŞİLER

SIYEN — 68 Yaşında bir kadın. Olduğundan daha yaşlı görünür. İnmelidir. Sol ayağını sürüyerek yürür. Sol elini zorlukla, pekaz kullanabilir. Ufaktefek, zayıf, ama sevimli, gönlü taze, fıkıfıkır. Sık sık boyanıp süslenir.

DİHA — Siyen'in komşusu. Aynı apartımanın zemin katında, bitişik dairelerde otururlar. 72 yaşında. Siyen gibi ufaktefek. Yaşlılıktan kanburlaşmış. Güleç yüzlü, hep iyimser, canlı, umutlu.

HAVAGAZI MEMURU — 65-70 yaş arası. Yorgun, hastalıklı, sıyatik ağrılı, üstbaşı çok eski, zayıf, ufaktefek, karamsar, sakalları uzamış, tıraşsız, gözlük camının biri kırık, kolunun altında eski bir çanta.

BİRİNCİ BÖLÜM

Büyük bir kentin uzak dış mahallelerinden birinde, bir apartımanın zemin katında bir küçük dairenin bir odası. Sağda, ev girişinin odaya doğru uzanmış bölümü. Bu bölüm, odayı ikiye ayırır. Kapı, bu bölümün karşı duvarında, sağdadır. Kapının yanında, solunda, masa ve sandalyeler vardır. Masanın yanındaki sehpa da telefon. Masanın yukarısında, duvarda çok güzel bir kadının çerçeveli portre fotoğrafı asılıdır.

Sahnenin sol bölümü, odanın sokağa uzanmış girintisidir. Pencere, sokak üstündeki bu girintinin karşı duvarındadır. Bu daire zemin katında ve döşeme, zeminin biraz altında olduğu için, pencere yerden epice yüksektir. Pencerenin altında, gereğinde yatak olarak da kullanılan divan vardır. Divanın yukarısında, duvarda, Siyen'in ölü kocası generalin yağlıboya portresi asılıdır.

Divanın yanında, karşıda, eski zaman işi, ucuz bir gardrop. Sol duvarda ayna ve tuvalet masası. Sağ duvarda, yine eski zaman işi, büfe olarak da kullanılan bir konsol. Konsolun üstünde radyo. Konsola dayalı bir şemsiye.

Birbiriyle uyumsuz ve değişik eşyanın ordan burdan ucuza alındığı bellidir.

Vakit sabah.

SIYEN (Bir şarkı mırıldanarak ayna önünde bir süre makyaj yapar. Kalkar. Ayaklarını sürüyerek soldaki duvara yaklaşır. Duvara vurarak seslenir.) — Bayan Diha!.. Dihaal (Durur. Yine duvara vurarak seslenir) Dihaal.. Dihaa... (Kendikendine) Pazara mı gitti acaba? İnsan haber vermez mi pazara giderken... Ona haber vermeden ben mutfağa bile gitmiyorum. (Ayna önünde dönerek kendisine bakar. Şarkı söyliyerek dans eder. Birden, duvarda asılı kocasının resmine gözü takılır. Bir süre baktıktan sonra resimle kavga eder). Ne vardı sanki o kadar erken ölecek? Ha? Neye öldün erkenden? (Gittikçe sesini yükselterek) Yirmüç yıldır bu kadın tekbaşına ne yapıyor, diye düşündüğün yok. Beni genç yaşında bırakıp gittin... Dul bir kadın... (Resimdeki general birşey söylemiş de anlamamış gibi) Ne? Nasıl? Emekli aylığın mı? (Alayla gülerek) Bir kadının ihtiyacı yalnız para değildir. Hem ikidebir «Sana dul aylığı bıraktım, dul aylığı bıraktım!» diye övünüp durma! Nedir sanki senden kalan aylık!.. Para mı? İşte bu rütubetli bodrum katında sürünüyorum. Yaşamak mı bu? (General birşey söylemiş gibi) Ne? General karısı mıymışım? Hıh! (Birden duygulanıp içlenerek) Keşki sen sağ olsaydın da general değil onbaşı, er olsaydın... On paramız da olmasaydı...

DIHA (Öbür yandan duvara vurur. Sesi dışardan duyulur) — Bayan Siyen! Siyeeen!..

SIYEN — Burdayım. Sen nerdeydin? Demin o kadar vurdum duvara, duyuramadım.

DIHA — Banyodaydım. Duymamışım. Ne yapıyorsun?

SIYEN — Hiç...

DIHA — Nasıl hiç? Demindenberi bağırp duruyorsun. Sesin mutfağa kadar geldi.

SIYEN — Ben neye bağırırım? Kavga ediyorum işte...

DIHA — Kendikendinle mi?

SIYEN — Daha delirmedim...

DIHA — Efendim?

SIYEN — Daha delirmedim, diyorum.

DIHA — Öyleyse kiminle kavga ediyorsun?

SIYEN — Kiminle olacak, gel de gör!

DIHA — Ay çok merak ettim, geliyorum.

SIYEN — Gel, gel... (Kocasının resmine) İşte, komşuya da beni rezil ettin. Sinirlendirip sinirlendirip beni bağırttırıyorsun... Ne vardı beni o kadar kızdıracak? (Kapı zili çalar) Geliyorum Bayan Diha... (Çıkar. Diha ile döner)

DIHA — Ay ne oldu, çok merak ettim, çabuk anlat.

SIYEN — Ne olacak, kavga ettik yine.

DIHA — Kiminle diyorum, söylesene!

SIYEN — Kiminle olacak... (Generalin resmini işaret ederek) Bu evde başka kim var? Yine bununla iştel!

DIHA — Hem de evliliğinizin yıldönümünde... Ben de akşama yıldönümünüzü kutlamak için yemekler yapıyordum.

SIYEN — Bıktım artık, bıktım... Hergün kavga, hergün kavga...

DIHA (Gülümseyerek) — Yalnızlık başına vurmuş senin. Hiç resimle kavga edilir mi?

SIYEN — Neden edilmesin? Kocam değil mi, ederim elbet. Ne yapayım, ölmeseydi. Madem kendisi yok, ben de resmiyle kavga ederim...

DIHA — Tek kişi kavganın tadı olmaz ki... O sana birşey söyleyemedikten, birşey yapamadıktan sonra...

SIYEN — O bana yapacağını yaptı, daha ne yaparsın! Eşini seven, akli başında bir koca, karısını kırkbeş yaşında dul bırakıp da ölmez.

DIHA — Ama ne yapsın zavallı, savaşta öldü demiştin ya... Yurdu için şehit düşmüş...

SIYEN (Alayla) — Evet, savaşta...

DIHA — Kimbilir ne kahramanlıklar yaratmıştır... Nasıl ölmüştü? Vuruldu mu?

SIYEN — Yok canım, ne vurulması!.. Gölde yüzerken boğulmuş.

DIHA — Hani savaşta ölmüştü?

SIYEN — Evet savaşta... Savaş sırasında çok sıcak bir günmüş. Dayanamamış, göle dalmış. (*Generalin resmine*) Hem yüzmesini bilmezsin, hem de göle girersin...

DIHA — Sinirlenme boşuna. Olan olmuş...

SIYEN — Ama yirmiüç yıldanberi dulum. Yalnız başıma ben bilirim neler çektiğimi. Gölde boğulmuş bir kocanın resmine baka baka yirmiüç yıl yalnızlık çekmek kolay mı?

DIHA — Ya ben ne yapayım? Hiç olmazsa senin paran var.

SIYEN — Param mı var? Şurda onbeş yıldanberi komşuyuz. Herşeyimi biliyorsun: Nerde param?

DIHA — Yani, bana göre, durumun daha iyi, demek istedim.

SIYEN — Arasına oğlumun ufaktefek yardımı olmasa bu bodrumun kirasını bile veremem.

DIHA — Benim o da yok. İyi ki şehirdeki o küçük daire babacığımın miras kaldı da, onu kiraya verdim. Ordan gelen kirayla hem geçiniyorum, hem de bu bodrumun kirasını veriyorum.

SIYEN — Bana kocamın mirası da kalmadı.

DIHA — Daha ne kalsın, merhum generalin emekli-dul aylığı kaldı ya...

SIYEN — Eski general... Dul aylığı diye verdikleri o kadar az ki...

DIHA — Benim kocamdan hiçbirşey kalmadı ya... Hiç olmazsa kocan generalmiş. Bugüne bugün şehit bir general eşisin... Ya ben? Beşinci sınıf bir kâtip karısı...

SIYEN — Hiç olmazsa kocan gençmiş...

DIHA — Gençmiş!.. Öldükten sonra benim için ha genç, ha yaşlı... Genç yaşında öldü.

SIYEN — Ne de olsa genç koca başkadır.

DIHA — Topu topu üç ay evli kalabildik. Onun da bir ayını sayma.

SIYEN — Neden?

DIHA — Çalıştığı yerde, üç günde bir gece nöbeti tutardı. Üç ayda iki ay... İşte evliliğimiz bu kadar sürdü. Ama siz...

SIYEN (*Sözünü keserek*) — Ya ben ne kadarcık... Evlendiğimde onsekiz yaşımıdaydım, kırkbeşimde de dul kaldım. Demek evliliğimiz topu topu yirmiyedi yıl sürmüştü. Hepsi işte bu...

DIHA — Hiç olmazsa bir oğlunuz olmuş..

SIYEN — Sizin çocuğunuz olmadı mı?

DIHA — Vakit bulamadık ki çocuk yapmaya...

SIYEN — Gece nöbetinden mi?

DIHA — Yok canım, trafik kazasında ölüverince...

SIYEN — Ne kadar oldu öleli?

DIHA — Bugün tastamam, yirmiyedi yıl, iki ay, bir hafta, üç gün oldu.

SIYEN (*İçini çekerek*) — Benimki de öleli yirmiüç yılın bitmesine dörtbuçuk ay, beş gün var.

DIHA — Ama bitek gün bile onu unutmadım.

SIYEN — Ben de... Bir saat bile aklımdan çıkmadı. Dile kolay, yirmiüç yıl... (*Duwardaki kendi resmini göstererek*) Bir o zamanki halime bak, bir de şimdiki...

DIHA — Aaa, neyin var, yine güzelsin...

SIYEN — Evliliğimin ilk günleriydi, onsekiz yaşımıdaydım bu resmi çektiğimde... Şimdi, altmışsekiz.

DIHA — O zaman onsekizinde bir güzelmişsin, şimdi de altmışsekizinde bir güzel...

SIYEN (*Sevinçli*) — Gerçek mi? (*Generalin resmine*) Duyuyorsun ya... (*İçini çeker*) O öldü öleli, hiçbir erkek hayatıma sokmadım.

DIHA — Biliyorsun, ben de öyle...

SIYEN — Ama benim, o'ndan sonra erkek arkadaşım bile olmadı.

DIHA — Benim erkek arkadaşım var mı sanki...

SIYEN — Yok ama... Ne de olsa... sen hiç olmazsa mektuplaşıyorsun erkeklerle.

DIHA — Aaa, daha da neler... Bak bunu senden hiç ummazdım.

SIYEN — Mektuplar alıyorsun ya... Her zaman bana okuduğun aşk mektuplarını...

DIHA — Ona mektuplaşmak mı denir! Mektup almak başka, mektuplaşmak başka... Oooo, erkeklerden çok mektup alıyorum ama hiçbirine cevap verdiğim yok ki... Daha dün bir mektup aldım.

SIYEN (Merakla) — Yine aşk mektubu mu?

DIHA (Umursamazmış gibi) — Başka ne mektubu olur, elbette aşk mektubu.

SIYEN (Gıpta ve özlemlerle) — Ah, allahım! Ne şanslı kadınsın Diha... Ben hiç, ama hiç aşk mektubu almadım bugüne kadar... (Generalin resmine bakarak) O bile göndermedi.

DIHA — Bilmem, ben alıyorum her zaman... (Övünerek) Ama hepsini de refüze ediyorum.

SIYEN — Neden? Hiç anlamıyorum.

DIHA — Anlamıyacak ne var bunda? Çünkü, niyetleri ciddi değil. Gönül eğlendirmek istiyorlar.

SIYEN — Hepsi de mi öyle?

DIHA — Hepsi diyemem... İçlerinde ciddi tek liflerde bulunanlar da var.

SIYEN — Öyleyse?

DIHA (Nazlanarak) — Ama onlar da bana uygun değil. Kimisi istediğim gibi değil, kimisi dengim değil, kimisi de tipim değil...

SIYEN — Ne şans, ne şans... Demek, dün bir mektup daha aldın?

DIHA — Evet. Biliyorsun, aşağıyukarı haftada biriki aşk mektubu alıyorum.

SIYEN — Hem de başka başka erkeklerden...

DIHA — Gayet tabii... Hiç aynı erkekten çekilir mi? Aşk demek, değişiklik demektir.

SIYEN — Okusana...

DIHA (Mektubu okumaya çoktan hazırda ama, Siyen'in ıstelemesi, yalvarması için, her zaman yaptığı gibi nazlanır.) — Aman, şimdi sırası mı?

SIYEN — Hadi, hadi, oku ne olur?

DIHA — Sen hep üstelersin böyle... Okuyup da ne olacak sanki... Aşk mektubu işte...

SIYEN — Hani geçende bir emekli profesörden gelmişti, ne ateşli aşk mektubuydu o...

DIHA (Genç kız gibi şımarır) — Aman bırak şunu. Refüze ettim.

SIYEN — Neden?

DIHA — Pinponun biri... Çok yaşlı... Ne yapayım, içi geçmiş bunağı ben?

SIYEN — Ama yaşı senden küçüktü, aklımda kaldığına göre...

DIHA — Ne demek? (Kızgın) Bir erkek, evleneceği kadından hiçbir zaman küçük değildir.

SIYEN — Ya terziyi ne diye refüze ettin? Yoksa genç diye mi?

DIHA — Yok canım, onun da sosyal mevkii yoktu.

SIYEN — Ya kaptan? Ama ne güzel mektup yazmıştı!

DIHA — Aaaa, dünyada kaptandan koca istemem. Koca dediğin karısının yanbaşıda olmalı. O denizlerde, ben evde, ne yapayım öyle evliliği...

SIYEN — Hadi oku şu yeni mektubu.

DIHA (Nazlanarak) — Peki, sonra okurum.

SIYEN — Olmaz, olmaz, şimdi oku işte...

DIHA — Yanımda değil ki... Bize gelince okurum.

SIYEN — Dünyada inanmam. Her zaman yanımda değil, dersin, sonra koynundan çıkarırsın... Hadi, hadi çıkar da oku...

DIHA — Okuyayım bari... (Koynundan zarfsız bir mektup çıkarır. Gözlüğünü takar, mektuba bakar) Aa, bu değil... Bu da başka...

SIYEN — O hangisi?

DIHA — Daha önce almıştım bunu.

SIYEN — Onu da oku, ne olur...

DIHA (Okur) — «Meleğim!»

SIYEN — Kime diyor meleğim, diye?

DIHA — Kime olacak, bana elbet...

SIYEN — Oku, oku...

DIHA (*Okur*) — «Meleğim! Mektubuma bu hitabla başlamış bulunduğumdan dolayı bendenizi affımıza lâyık bulacağınızı kuvvetle ümit ederek, yüksek müsaadelerinizle, şimdi de size olan çok samimî hislerimi ifadeye cesaret ediyorum.»

SIYEN — Ah ne kibar, ne kibar bir üslûp, tıpkı romanlardaki gibi...

DIHA (*Okur*) — «Ruhum, sizi gördüğüm ilk andan itibaren hayatımın istikametinin değişeceğini derhal anlayarak, o gece, hatıra defterimin o günkü tarihli sayfasına «Kader ağlarını örüyor» diye yazmış bulunduğumu itiraftan çekinmiyeceğim.»

SIYEN — Ah, ne hassas bir insan. Sonra? Neler yazmış daha?

DIHA — Bununki daha bişey değil, sen ya öbür mektubu dinlesen, bayılırsın.

SIYEN — Okusana.

DIHA (*Koynundan çıkardığı başka bir mektubu okur*) — «Pek sayın Bayan Diha, sanki yirmi yaşımdaymışım gibi, o yaşın heyecanıyla dün sizi evinize kadar takip edip adresinizi ve muhitinizdekilerden de adınızı öğrendikten sonra, hep sizi düşünerek uykusuz geçen bir gecenin sabahında, en sonunda kalbimin sesini dinleyerek, size bu mektubu yazmaya karar vermiş bulunuyorum.»

SIYEN — Ah, ne romantik! Altmışsekiz yaşıma geldim, hiçbir erkekten böyle bir mektup almadım.

DIHA (*Kızgın*) — Çok rica ederim, ikidebir, altmışsekiz yaşımdayım, altmışsekiz yaşımdayım, deyip durmal Anladık, öğrendik, duyup bilmeyen kalmadı altmışsekiz yaşında olduğunu...

SIYEN — Yaşımı saklayacak değilim ya...

DIHA — Sana yaşını sakla, diyen var mı? Ama durup dururken de herkese yaşını ilân etme! Bırak artık bizim mahalle halkını, çarşı-pazar esnafından bile, senin yaşını öğrenmeyen kalmadı. İkiyüz gram pey-

nir alacak olsan, ne yapıp edip, bir punduna getirip yaşını söylüyorsun bakkala bile...

SIYEN — Yaşımı saklamıyorum ya başkaları gibi.

DIHA — Yani sen ne demek istiyorsun? Ben yaşımı mı saklıyorum?

SIYEN — Yoo... Öyle bişey söylemedim.

DIHA — Ben de yetmiş yaşımdayım ama...

SIYEN (*Sözünü keserek*) — Yetmiş mi? Aaa!.. (*Güler*)

DIHA — Ne oldu? Neye güldün?

SIYEN — Hiç...

DIHA — Hayır, söyle, söyle...

SIYEN — Yetmişüç değil misin? Nüfus kâğıdını bile gördüm, yetmişüç...

DIHA — Nüfus kâğıdına bakma sen... Erken evlendirsin diye babam nüfusa üç yaş büyük yazdırmış.

SIYEN — Seçim kartına yaşını altmışdokuz yazdın. Nüfus kâğıdın yetmişüç. Şimdi de yetmiş, dedin. Sen herkese yaşını ayrı ayrı söylüyorsun.

DIHA — Ne olmuş yani... Sen de yersiz, zamansız her önüne gelene selâm vermeden yaşını söylüyorsun. Bir kadın, mahkeme filan gibi yaşını doğru söylemeye mecbur olduğu yerlerden başka hiçbir yerde yaşını söylemez.

SIYEN — Ne yapayım, olduğumdan yaşlı görünüyorum; kimse inanmıyor altmışsekiz yaşında olduğuma da ondan söylüyorum. Dört yıl önce inme indiğindenberi sanki on yaş birden yaşlandım.

DIHA — Hiç de değil...

SIYEN — Altmışsekizimde olduğumu söyleyince, inanmıyorlar, dudak büküp alay ediyorlar. Çok canım sıkılıyor.

DIHA — Aaa... Sen yaşından çok genç görünüyorsun...

SIYEN (*Sevinç ve merakla*) — Sahi mi? Ne kadar görünüyorum?

DIHA — Çok genç dedim ya... Nerdeyse benden bile genç görüneceksin, hele boyanıp süslenince...

SIYEN — Ama sen biliyorsun ki ben altmışsekiz yaşımıdayım...

DIHA — Elbette canım... Evliliğinin ellinci yıldönümünü kutluyoruz bugün, onsekiz yaşında evlendiğine göre, altmışsekizindesin elbet...

SIYEN — Ne tuhaf... Evliyken hiçbir gün, evliliğimizi kutlamamıştık. Ama ben yirmüç yıldanberi kutlarım... *(Generalin resmine bakarak)* Demin de onun için kavga ediyorduk işte... Ne vardı sanki o kadar erken ölecek?

DIHA — Akşama çekeriz kafaları... Haa, az kaldı unutuyordum söylemeyi, akşamki ziyafetimiz için öyle güzel yemekler pişiriyorum ki... *(Birden aklına gelen şeyle fırlar. İki eli başında bağırır)* Aaaa!.. Eyvaaaah!..

SIYEN — Ne oldu?

DIHA — Gördün mü başıma geleni!.. *(Kapıya yönelir)*

SIYEN — Ne var canım...

DIHA — Akşam için ocağa yemek koymuştum. Senin kavganı duyunca tencereyi ateşin üstünde bırakıp geldim.

SIYEN — Vahvahvah... *(Diha giderken arkasından seslenir)* Hemen gel ama...

DIHA *(Sesi dışardan)* — Yemeğe bir bakayım da ne olmuş...

(Siyen radyoyu açar. Radyoda oynak bir şarkı vardır. Tuvalet masası önüne oturup makyaj yapar. Duvar vurulur. Radyoyu kısar sesi duymak için.)

DIHA *(Duvarı vurur. Sesi duvar arkasından duyulur)* — Siyen, Bayan Siyen!..

SIYEN — Ne olmuş yemeğe? Yanmış mı?

DIHA *(Sesi duvar arkasından)* — Tam zamanında yetiştin, birazcık dibi tutmuş, yanmamış...

SIYEN — Hadi gel öyleyse...

DIHA *(Sesi duvar arkasından)* — Birazcık işim var, az sonra gelirim.

SIYEN — Bekliyorum. Geç kalma emi...

(Radyonun sesini yükseltir. Radyodaki şarkı bütün oynaklaşır. Siyen şarkı ve müziğe uyup, inmeli ayağını sürüyerek kırta kırta oynar ve şarkıya katılırken, birden müzik kesilir, spiker konuşmaya başlar. Siyen ayakta, gittikçe heyecanı ve korkusu artarak dik-katle dinlemektedir.)

SPIKER — «Sayın dinleyiciler! Şimdi aldığımız bir habere göre, iki haftadanberi şehrimizde, kendisine havagazi memuru süsü vererek kadınları öldüren sapık canî, bu sabahın erken saatlerinde bir cinayet daha işleyerek yine hiçbir iz bırakmadan kaçmıştır. Cinayetler hep aynı biçimde işlendiğine göre, kaatilin aynı kişi olduğu kesindir. Sapık canî yalnız başına yaşıyan yada o sırada yalnız olan kadınların bulunduğu evlere, havagazi saatini yada havagazi ocağını kontrol etmek bahanesiyle girmekte, tabanca tehdidiyle evdeki yalnız kadını, ırzına geçtikten sonra boğarak öldürmektedir. Bu sabahki cinayetiyle sapık canî dokuzuncu kanlı cinayetini de işlemiştir. Sapık caninin elinden bugüne kadar yalnız iki kadın kurtulabilmiştir. O iki kadının tanıklığına göre canî, uzun boylu, geniş omuzlu, esmer, koyu kara saçlı, yeşil gözlü, aşağıyukarı otuz yaşlarında gösteren, sempatik görünüşlü, kalın sesli genç bir erkektir. Halkımızı uyarmak için, tanıkların anlatımına uygun olarak uzmanların çizdiği resim gazetelerde yayınlanmıştır.

Şimdi müzik yayınıımıza devam ediyoruz.»

(Radyoda müzik başlar. Siyen korku içindedir. Radyoyu kapatır. Birden kapı zili çalınca önce korku, sonra umutla kapıya biriki adım ilerler, durur, yine ilerler. Yine kapı zili çalar. Aynaya gider. Acele acele yüzüne, boynuna pudra sürer. Duduğunu boyar. Yine kapı zili çalar. Aynada kendine bakar. Hızlı hızlı çıkar. Diha önde, Siyen arkada girerler. Diha'nın elinde gazete vardır.)

SIYEN *(Hayal kırıklığıyla şaşırmış)* — Sen miydin? Hay Allah...

DIHA — Başka birini mi bekliyordun yoksa?..
SIYEN — Yooo...
DIHA — Öyle bir halin var da...
SIYEN — Ben şey sanmıştım da...
DIHA — Kim?
SIYEN — Hiç... Gazeteci sandım.
DIHA — Senin gazeteci gelmedi mi daha?
SIYEN — Gelmedi ya...
DIHA — Öyleyse daha görmedin... (*Gazeteyi açıp göstererek*) Bak, başımıza gelenlere... Gördün mü, canavarın resmini de basmışlar...
SIYEN (*Imrenmiş gibi yutkunarak*) — Demin radyo da söyledi. Yalnız başına yaşayan kadınların evine geliyormuş.
DIHA (*İstekli, ama belli etmemeye çalışarak*) — Sakın bize de gelmesin...
SIYEN (*İstekli*) — Tanrı korusun...
DIHA — Ya bize de gelirse?
SIYEN — Ne yaparız? (*Gazeteyi alıp, resme dikkatle bakar*) Yakışıklı adammış da...
DIHA — Pek de genç...
SIYEN — Vahvah...
DIHA — Yazık, çok yazık...
SIYEN — Vallahi acıdım. Ne yapıyormuş kadınlara?
DIHA — Kaç gündür gazeteler yazıyor, okudun mu hiç?
SIYEN — Dünkülerde okudum...
DIHA — Evde başka kimse yoksa, havagazi memuruyum, diyormuş.
SIYEN (*Merakla*) — Eee?
DIHA — «Ocağınıza bakmak için idareden geldim» diyormuş. Ocak yoksa havagazi saatini kontrol için...
SIYEN — Sonra?
DIHA — Sonrası, giriyormuş içeri...
SIYEN — Eee?

DIHA — Evde başka kimse olmadığını anlayınca... 'ş'apıyormuş... ırzına geçiyormuş kadının...
SIYEN (*Müjde almış gibi sevinçle*) — Ne diyor sun!..
DIHA — Ama sonra da boğuyormuş...
SIYEN — İşte o fena...
DIHA — A körolası, hadi ne yaptınsa yaptın, bir de sonradan ne diye boğarsın, yazık değil mi!..
SIYEN — Doğrusu ben inanmıyorum.
DIHA — Neye inanmıyorsun?
SIYEN — Boğduğuna. Ne diye boğsun sanki...
DIHA — Boğmuş, boğmuş...
SIYEN — İnanma, gazetelerin yalanıdır.
DIHA — Boğmasa ne diye polis arkasından koşup dursun?
SIYEN — Boğmuştur belki ama, onlar da hakketmiştir. Kimbilir o kadınlar da nasıl karşı koymuşlar, zavallı adama neler yapmışlardır.
DIHA — Doğru ya... O zaman adamcağız da elbet boğmak zorunda kalır.
SIYEN — Mecbur kalıyor zavallı...
DIHA — Hani, ölende mi öldürende mi, demezler mi? Biz kadın milleti de çok ters oluruz yani...
SIYEN — Belki de, sonradan ihbar edecekler diye korkuyordur da korkusundan boğuyordur.
DIHA — İhbar! Ne vicdansızlık... Hiç ihbar edilir mi? Öyle bişey olsa hiçkimseye söylemem...
SIYEN — Yaaa, bana da mı?
DIHA — Sen başka, sana söylerim...
SIYEN — Öyle korkuyorum ki... (*Yapmacık korku, daha çok istekle*) Ya benim eve gelirse?
DIHA (*Yapmacık*) — Ben de çok korkuyorum. Gazeteyi okuyunca evde tekbaşına oturamadım da sana geldim.
SIYEN (*İstekle*) — Ya gelirse?
DIHA — Ne yaparız?
SIYEN — Hiç... Ne yapacağız... En iyisi... (*Bir den durur*)

DIHA — Evet? Niçin sustun? Sence en iyisi?

SIYEN — En iyisi hiç şey etmemek...

DIHA — Yani?

SIYEN — «Su içerken yılana bile dokunulmaz» derler. Ne isterse yapsın, dokunmamalı...

DIHA — Öyle ya... Ne yaparsa yapsın artık... Yiyecek değil ya bu...

SIYEN — Canımdan iyi mi?

DIHA — Gelirse

SIYEN — Belli olmaz, gelir belki de...

DIHA — Niçin gelmesin?

SIYEN — Otursana canım, otur da ne yapacağımızı düşünelim.

DIHA (*Oturur*) — Bir felâket bu...

SIYEN — Gelmezse mi?

DIHA — Gelirse de, gelmezse de...

SIYEN — Evet, evet, yumuşak davranmaktan başka çare yok, o zaman öldürmez.

DIHA — Gazeteler yazmıyor ki, acaba niçin öldürüyormuş, ne istiyormuş kadınlardan?

SIYEN (*Cilvelenerek*) — Amaaan sen de, ne isteyecek, belli bişey...

DIHA — Uzaak bir anı gibi... O kadar gerilerde kaldı ki...

SIYEN — Nedir o?

DIHA — Yirmiyedi yıl oldu, unuttum herşeyi...

SIYEN — İnsana unuttum gibi gelir ama...

DIHA — Nostaljiye dayanamayıp intihar edenler var, çok kötü hastalık. Ama nostalji çeken insan, özlediği memleketine kavuşunca, ençok beş dakikada geçiyormuş hastalığı...

SIYEN — Anlayamadım.

DIHA — Yani, senin hakkın var, çabuk hatırlanır herşey... (*Gazeteyi alır, caninin resmine bakar. İçini çeker*) Boylu boslu, aslan gibi adam. Benim kocam kısa boyluydu, bana göre... Bu esmer, kocam sarışındı. Kocamın gözleri maviydi.

SIYEN (*Özlemlerle generalin resmine bakarak*) —

Benimki iriyarıydı. Çok da sert bir generaldi. Öyle bağıırıp çağırılmazdı, yalnız öksürürdü, ama çok sert öksürürdü. Kim duysa öksürüğünü korkardı. Hele kışlarda bir öksürsün, bütün askerler korkudan titrerdi. Hatta adını «General Öhhö» koymuşlar. Aradan yirmiüç yıl geçti, bazı geceler hâlâ onun öksürüğünü duyuyordum. Anla, nasıl öksürürdü.

DIHA — Benim kocam öksürür müydü, öksürmez miydi, şimdi hatırlayamıyorum. Ama kısa boylu, sarışın ve şişmandı, iştahlı bir melek gibi...

SIYEN — Bana öyle geliyor ki... Sanki birgün... Ama daha çok akşamları... O esmer akşam saatlerinde şu kapının arkasında öksürecek... Birden kapı açılıverecek... (*Generalin resmine bakarak*) O girecek içeri... (*Kalkar. Gardroptan generalin ayaklı elbise askısına geçirilmiş elbibesini çıkarır, odanın ortasına koyar. Askıda, generalin ceketi ve kırmızı zıhı görünen külot pantolonu asılıdır.*) İşte böyle içeri girecek, duracak karşımda... (*Gardroptan generalin şapkasıyla çizmelerini de çıkarır. Şapkayı ceketin üstüne, çizmeleri de pantolonun altına koyar. Askıdaki elbise böylece, ayakta bir generale benzer.*) Sanki burdan öksürüverecek... (*Ceketin apoletlerini okşar, düğmelerini öper, ceketin göğsüne başını dayar. Generale cilveler yapar*) Hanımış benim koca generalim, hanımış... (*Ceketin kollarını kendi omuzlarına atarak, general kendisine sarılmış gibi yapar*) Sarıl canikona, hadi sarıl...

(*Diha, bu görüntüden utanmış, önce iki eliyle yüzünü kapamış, sonra başını duvara çevirmiş, ama merakını da yenedemediği için, yine başını onlara çevirip, parmaklarının arasından olanları seyretmektedir.*)

SIYEN (*Cilvelenerek*) — Hadisene... Canikonu öp, öpsene... Sar kollarını, sarıl canikona...

DIHA (*Yine o durumda*) — Şişşt!...

SIYEN — Ne var?

DIHA — Ben gideyim de öyle şey'din bari...

SIYEN — Aaa, sen yabancı mısın?

DIHA — Değilim ama... Ne de olsa... Belki general utamıyordur...

SIYEN — Bunda ne var utanacak... (*Generalin elbisesini bırakır. Oturur.*) Senden saklayacak değilim ya, yalnızlıktan bunaldığım geceler, koynuma alır yatarım.

DIHA — Ne diyorsun!.. Çizmelerini de mi?

SIYEN — Çizmelerini de, elbiselerini de... Hayatıma ondan başka hiçbir erkek girmedim.

DIHA — Eee, yaşlandın da tabii...

SIYEN — Aşkolsun... Ben yaşlı mı sayılırım?

DIHA — Yooo... Öyle demek istemedim. Yani, yıllar geçtikçe insan büyüyor, yaşımız artıyor elbet...

SIYEN — Gönlüm taze...

DIHA — Benim de...

SIYEN — Beni kollarının arasına alınca öyle bir sıkardı ki...

DIHA — Özlüyor musun?

SIYEN — Çok... (*Özlemle*) Hiç özlenmez olur mu?

DIHA (*İçini çekerek*) — Ben de hep kocamın anısına bağlı kaldım.

SIYEN — Evet ama, bütün bir yaşam boyunca salt anılarla yaşanılmıyor.

DIHA — Öyle... Ölenle ölünmüyor.

SIYEN — Başka erkek?

DIHA — Hayır, başka hiçbir erkek hayatıma girmedi.

SIYEN — E, yaşlandın da tabii...

DIHA — Kim? Ben mi? Erkekler arkamdan çok koşuyorlar. Gönderdikleri aşk mektuplarını biliyorsun. Ama hepsini de...

SIYEN (*Sözünü keserek*) — Refüze ettin, biliyorum.

DIHA — Refüze ettim ya...

SIYEN (*Genç kız edasıyla*) — Benim de arkamca çok erkek dolaşiyor, ama hiçbirine yüz vermiyorum.

DIHA — Flörtlerim oldu tabii...

SIYEN — Flört başka... Benim de çok flörtüm oldu. Hatta biri... (*Birden kapı zili çalınca durur. İki kadın da büyük telâş içinde, havagazi memuru geldi sanarak, odanın içinde o yana bu yana koşuşurlar. Şaşkındırlar.*) Eyvah... Ya oysa... Ortalığı da hiç toplayamadım... (*Büyük bir konuğu gelecekmış gibi ortalığı toplamaya başlar.*)

DIHA — Acaba o mu?

SIYEN — Geldi mi dersin?

DIHA — Belki de gelmiştir. Gelmiştir herhalde... Biraz rujunu kullanabilir miyim?

SIYEN — Ama burda ikimizi birden görmesin, çekinir.

DIHA (*Ayna önünde boyanarak*) — Boğmaz değil mi o zaman? Ne varmış çekinecek sanki...

SIYEN — Erkekler daha utangaç oluyorlar nedense... (*Sinirli*) Müsaade edersen biraz da ben boyanayım.

DIHA — Mademki çekinir, istersen ben koridor da durur beklerim yada mutfakta...

SIYEN (*Kırtarak*) — Aaa, daha neler... Dünyada istemem...

DIHA — Boğar mı dersin?

SIYEN — Boğuyormuş... Açmoyalım öyleyse kapıyı.

DIHA (*Kızgın*) — Ben varım diye açmıyorsun kapıyı... Yalnız başına olsan açardın ama...

SIYEN — Öyle korkuyorum ki...

DIHA — Korkulmaz mı! Bana baksana, elim, ayağım titriyor. (*Kapı zili çalar*) Hadi aç kapıyı... Bekletme adamı, ayıp olur.

SIYEN — Ama sen burdasın...

DIHA — O girince içeri, ben şurda durur, görünmeden çıkarım.

SIYEN (*Bir genç kız gibi*) — Yüreciğim çarpınan bir kuş gibi...

DIHA — Eğer o ise, duvarı vur, ben hemen duvarım... Pencereyi açar, «İmdaat!» diye bağırırım.

SIYEN — Sus! Sakın bağıрма... Ürkütürsün adamı...

DIHA — Benim nerden haberim olacak... Duvarı vur ki ben de geleyim.

SIYEN — Olur olur... Ama ben duvarı vurur vurmaz hemen gelme. Biraz bekle.

DIHA — Olur. Ama sen, ben gelmeden saliverme, biraz lâfa tut.

SIYEN — Belki de hiç gitmez, burda kalır...
(Kapı zili)

DIHA — Hadi aç!..

(İki kadın da, kapının bulunduğu girintiye gider)

SIYEN (Korkarak seslenir) — Kim ooo?

SES (Dışardan) — Gazteciiii... Gazteee...

DIHA (Hayal kırıklığıyla) — Hay allah... Gazteciymiş!

(Siyen çıkar. Kapıyı açık bırakır.)

SIYEN (Sesi dışardan) — Aman, yüreğimi ağzıma getirdin...

(Diha, çok acele, askıdaki general elbisesinin yanına gider. Siyen'in yaptığı gibi ceketin apoletlerini eller, düğmelerini öper. Başını ceketin göğsüne dayar. Öyle dalar. Siyen elinde gazeteyle açık kapıdan içeri girince, Diha'yı o durumda görür. Bir süre sessiz, kışkıranlıkla bakar. Sonra anlamlı anlamlı öksürür. Gazeteyi sandalyeye bırakır. Diha suçüstü yakalanmıştır, sıçrar.)

SIYEN — Bunu senden hiç ummazdım.

DIHA (Suçlu) — Ne var, ne oldu sanki...

SIYEN — Bir de soruyorsun, yazıklar olsun...

DIHA — Ne yaptım ben?

SIYEN — Daha ne yapacaksın? Bu kadar aşk mektubu alıyorsun, yetmiyor mu? Allah gözünü doyursun...

DIHA — Aaa... Daha neler... Kuru iftira... Tuuu! Kışkıran kadın! İşte gidiyorum...

SIYEN — Hem suçlu, hem güçlü diye sana derler... Gidersen git!

DIHA — Bir daha da evine ayak atarsam ayaklarım kırılınsın.

SIYEN — Gelme evime bir daha, istemem!

DIHA — Ben de çok bayılmıştım sana... Tekbaşına otur da çıldır burda. Güveller yemiş eski general elbisesine sarıl, generalin çizmelerini kucakla, yat...

SIYEN — Senin o da yok ya...

DIHA — Hohooo... İstesem dolu, ama istemiyorum ki... Gidiyorum.

SIYEN — Daha ne bekliyorsun?

(Diha çıkar. Sokak kapısının hızla kapandığı duyulur. Siyen, general elbisesinin yanına gider, kızgınlıkla bakar.)

SIYEN (General elbisesine) — Sen de hazırsın hemen... (Elbise askısını, şapka ve çizmeleri dolaba koyarken söylenir.) Hiç hüylü huyundan vazgeçer mi! Sağ olsaydın, şimdi doksanbeş yaşında olacaktın. Yaşından utan! Hâlâ gözün başka kadınlarda... (Generalin resmine bakarak) Utanmıyor musun? Bak, senin yüzünden kaç yıllık arkadaşımın kalbini kırdım. Ondan başka da kimsem yok... (Duvara gider, vurmaya başlar. Seslenir.) Dihaa!.. Dihaaa!.. Bayan Dihaaa! Ses versene canım... (Kulağını duvara dayayıp dinliyerek) Ordasın işte, ayak seslerini bile duyuyorum, vallahi ordasın... Hiç boşuna uğraşma, evde değilmişsin gibi yapıp da beni kandıramazsın. (Yalvarır) Diha!.. Diha!.. Ben sana darılacak birşey mi söyledim sanki... Hadi gel, ne olur... Kalbini kırdımsa, istemeden oldu... Af edersin. Hadi gel, bir daha yapmam... Hem senin ne suçun var ki... Asıl suç, benim kocam olacak doksanbeş yaşındaki generalde... Gözü kadına doymadı bitürlü... Sağlığında da o böyleydi. Evde hizmetçi dayandıramazdım. Kızları kapı aralarında sıkıştırırdı. Hadi gel, diyorum... Hiç numara yapma işte, ordasın biliyorum, beni duyuyorsun... (Tehdit eder) Ama bak, sen bana gelmezsen, ben de sana gelmem, orda

yalnızlıktan patlarsın... Bizim, birbirimizden başka kimimiz var Diha... *(Birden kızarak)* Gel ama artık, aaa... *(Bayılır gibi yaparak)* Aman fenalık geliyor işte... Gelmezsen gelme, ben de yalnız başıma ölürüm... Aman!.. Bayılıyorum... İmdaat!.. Bayılıyorum Diha, duymuyor musun? Yetiş... Ölüyorum... Amaaan... *(Bayılma halinden birden normal hale geçerek, kulağını duvara dayar.)*

DIHA *(Sesi duvar arkasından)* — Dur, dur geliyorum... Sahi, bayıldın mi!..

SIYEN — Bayılıyorum... Ay, amaan... İmdaat...

DIHA *(Sesi duvar arkasından)* — Bak, her zamanki gibi beni yine kandırmaya kalkarsan bayılıyorum diye, bir daha hiç gelmem...

SIYEN — Vallahi değil... Bu sefer sahiden bayılıyorum...

DIHA *(Sesi duvar arkasından)* — Dur, dur aman, bayılma!.. Bekle geliyorum.

(Siyen, kolonya şişesiyle bir ilâç şişesini ve bir bardak suyu baş ucuna koyar, sonra divana uzanır. Kapı zili çalar. Kapıyı açmaya gider. İki kadın içeri girer. Siyen inlemektedir, divana uzanır. Yüzüne, bileklerine kolonya sürer.)

DIHA — Ne oldu sana birden?

SIYEN — Bilmem...

DIHA — Bişeye mi sinirlendin?

SIYEN — Yok canım. Sinirlenecek bişey olmadı ki...

DIHA — Şurda onbeş yıllık komşuyuz, ne var sanki birbirimize darılacak...

SIYEN — Darılmadım ki... Biliyorsun, ben bu eve, bitişikte sen oturuyorsun diye taşındım. Sana komşu olmak için bu rütubetli bodruma girdim. Sonra da can yoldaşı olduk.

DIHA — Seni bir gün görmesem, bir gün sesini işitmesem, o gün kendimde eksiklik duyuyorum.

SIYEN — Sen olmasan bu rütubetli yere hiç taşınır mıydım!

DIHA — Rütubetli olmasına rütubetli ama, düz ayak... Sen de, ben de merdiven çıkamazdık. Üst katlarda oturamayız.

SIYEN *(Kalkar)* — Telâştan gazeteye de bakamadım. *(Gazetede caninin resmine bakar)* Aa-aa!..

DIHA — Ne var?

SIYEN — O kadar benziyor ki... Tıpkı kocamın gençliği... Bir de general elbisesi giyse kocam olacak...

DIHA *(Caninin resmine bakarak)* — Ne tuhaf! Benimkine de benziyor. Tıpkı kocam! Eh artık ben gideyim. Belki de benim eve geliverir... Ben evde olmayınca kapıyı çalar çalar gider de ayıp olur...

SIYEN — Neye ayıp olsun?

DIHA — E korktum da açmadım sanır...

SIYEN — Ya gelirse, ne yaparsın? Duvara vur, olmaz mı? Ben hemen karakola telefon ederim.

DIHA — Yoo, telefon etme hemen...

SIYEN — Tabi hemen değil... Öyle korkuyorum ki...

DIHA — Ya duvara vuracak kadar zaman bulamazsan? Adam canavarmış, birden boğuverir...

SIYEN *(Masanın gözünden çıkardığı anahtarı verir)* — Al, benim ikinci anahtarım sende kalsın. Bağırırsam, hemen koşar gelirsin... Kulağın burda olsun.

DIHA — Senin de... *(Gazeteyi Siyen'in elinden alır bakar)* Okudun mu bu haberi?

SIYEN — Hangisi?

DIHA *(Okur)* — «Dün şehrimizde bir taksi şoförü, arabasına binen bir genç kadını ormana kaçırarak tasallut etti.»

SIYEN — Inanma, yalandır...

DIHA — Aaa, gazete yazıyor işte... Bu kaçınıcı! Şoförler, yalnız başına arabasına binen kadınları kaçırırlarmış.

SIYEN — Nerdeee... Yalan, hepsi gazete uydurması... Zavallı şoförlerin günahını alıyorlar. Kaç gece yalnız başıma taksiye binip, hem de uzaklara gittim

de, yine de bişeycik yapmadılar. Hiç de kaçırdıkları yok.

DIHA — Doğru, doğru... Ben de denedim kaç kere, kaçırmıyorlar. Doğrusu, şoförlerimiz çok namuslu.

SIYEN (*Tuvalet aynası önüne gidip süslenerek konuşur*) — Yoo, o kadarı da fazla ama... Şoför dediğin de biraz...

DIHA — Eee?

SIYEN — Şoförlüğünü bilmeli...

DIHA — Süslenmeye, boyanmaya çok düşkünsün.

SIYEN — Eskidenberi böyleyim, huyum bu... Ama gezmede tozmada gözüm yoktur.

DIHA — Artık bu halde de nasıl gezip tozarmışsın yani...

SIYEN — İstesem böyle de gezerim... Ama canım istemiyor. Eskiden de gezmedim pek, bilmez misin? Dört yıl önce inme inmeden de gezer miydim hiç?

DIHA — Öyle, gezmezsün ama boyuna boyanır-sın.

SIYEN — Bizim evimiz çok kalabalıktı, çok da büyüktü. Kendi kalabalığımız yetmezmiş gibi bir sürü de konuk gelirdi evimize. Her gün, düğün-bayram havası içinde yaşadık. Evin içinde bir neşe, bir cümbüş, gürültü, patırtı... Günlerin nasıl geçtiğini hiç anlayamazdık. Evlendim, kocamın evi daha da kalabalık, daha da gürültülü, neşeliydi. Bütün dünyam evin içiydi. Giyinir, kuşanır, süslenir, boyanır, şarkılar söyler, güler eğlenirdik. Sonra, kocam ölünce tekbaşım kaldım ama bunca yıldır hiç yalnızlığa alışamadım. Sanki, hemencecik, az sonra o eski cümbüş yeniden başlayacakmış gibi geliyor bana... Onun için hâlâ eskisi gibi boyanıp süsleniyorum, gülüp eğleniyorum. Dünle yarını birlikte yaşıyorum umut içinde...

DIHA — Hay çok yaşa Siyen... Ben de tıpkı senin gibiyim. Yalnızlıktan yakınmayı, surat asmayı, so-murtmayı, susup oturmayı hiç sevmedim.

SIYEN — Bu odada, sanki birkaç kişi birlikteymişiz gibi yaşıyorum.

DIHA — Bana da az sonra o eski şen günleri yaşayacakmışım gibi geliyor. Onun için ya, her dakikanın tadını çıkarıyorum.

SIYEN — Öyleyse neden bana çok boyanıp süslendiğimi söylüyorsun?..

DIHA — Olsun... Yine de bu yaşta bu kadar boyanman doğru değil.

SIYEN — Nedenmiş! Asıl bu yaşta daha çok boyanıp süslenmeye ihtiyacımız var.

DIHA — Galiba haklısın. Hele bizim gibi dul kadınlar için, değil mi? Ama nedense sevmiyorum boyanmasını...

SIYEN — Sen mi sevmiyorsun? Hiç de sevmediğinden değil, aşırı tutumluluğundan o senin. Senin birgün bile oje yada ruj aldığını görmedim.

DIHA — Tutumluluğundan değil, biliyorsun, param yok da ondan... (*Boyanan Siyen'in yanında*) Ama kırmızı çukulata ambalaj kâğıdıyla dudaklarımı, yanaklarımı boyarım. Rimel yerine yanık fındık kullanıyorum.

SIYEN — Boyanmasını sevmem dersin ama, bu raya gelince benden hep ruj, rimel, pudra, oje filân istersin.

DIHA (*Gücenik*) — Yaa, öyle mi? Peki, bir daha istemem...

SIYEN — Yok şekerim, onun için söylemedim... Hani sen boyanmasını sevmem, dedin de...

DIHA — Kadın olur da boyanmasını sevmez olur mu hiç!.. Dedğin gibi, hele bizim yaşımızda...

SIYEN (*İçini çeker*) — Hele dul olunca... (*Du-vardaki kendi resmine bakarak*) Ne kadar boyansam artık boşuna... Bir şu resmime bak, bir de şimdiki halime.

DIHA — Neyin var, yine güzelsin.

SIYEN — Eskisi gibi mi? Nerde eski halim, nerde şimdiki...

DIHA (Siyen'in resmine bakarak) — Aaa, aynen... Hiç değişmemişsin... Inan ki tıpatıp... Hadi ben gi diyorum. Evlilik yıldönümünü kutlamak için akşama bak sana ne yemekler yaptım...

SIYEN — Eksik olma... Bir güzel çekeriz kafaları...

DIHA — Ya bir de o gelirse!..

SIYEN — Havagazici mi... Gelsin, iyi ya, tam zamanı işte... Unutma, sana gelirse, duvara vur...

DIHA — Sen de... Anahtarın bende, koşar gelirim. — *BURADA*

(Diha gider. Siyen radyoyu açar. Radyodan duyulan oynak müzikle kırılarak, cilvelenerek, bir ayağını sürüye sürüye dans ederken kapı zili çalar. Hemen durur. Hem korku, hem umut içinde şaşmıştır. Bir kapıya gider, bir geri döner... Aynaya koşup acele makiyaj tazelerken kapı zili bir daha çalınır. Korka korka kapıya gidip eğilir. Sesini yükselterek seslenir.)

SIYEN (Seslenir) — Kim ooo?

HAVAGAZİ MEMURU (Dışardan gelen, nezleli, yorgun bir sesle) — Havagazi memuru...

SIYEN (Sarsılır. Bir elini kalbine, bir elini başına kor. Düşecek gibi olur. Duvara yaslanır. Kulağına inanmamıştır. Bir daha sorar) — Kim ooo?

HAVAGAZİ MEMURU — (Sesi dışardan) — Havagazi memuru...

SIYEN — Kim dediniz, kim dediniz?

HAVAGAZİ MEMURU — Havagazi memuru, havagaziii...

(Siyen korkuyla duvarı vurup Diha'yı çağırmak için duvarın yanına gider. Vuracak gibi yapar, vazgeçer... Gözlerinde ışık parlar, gülümser. Aynada makiyaj tazelerken kapı zili yine çalar. Hızlı hızlı, ayağını sürüyerek kapıyı açmak için çıkar.)

İKİNCİ BÖLÜM

(Aynı yer. Birinci bölüm sonunun süreği.)

SIYEN (Sesi dışardan) — Buyrun efendim, buyrun... Buyrun rica ederim.

HAVAGAZİ MEMURU — (İçeri girerken) — Ben... Şey için... yani... şey'etmiyeyim... Yalnız... şöyle bir görüp... rahatsız etmiyeyim... (Siyen, havagazi memurunu arkasından iteler gibi içeri sokmuştur.) Havagazi ocağınıza, saatinize bakacağım bayan...

SIYEN (Hayal kırıklığıyla memuru bir süre süzdükten sonra) — Yaal..

MEMUR — Yaal..

SIYEN — Demek, sizsiniz!

MEMUR — Evet, benim!.. (Siyen şaşma mimikleri yapar) Neden şaştınız öyle?

SIYEN — Yani, o havagazi memuru şimdi siz misiniz?

MEMUR — Benim dedim ya bayan... Ne var bunda bu kadar şaşacak?

SIYEN — Bilmem... Birden şey'oldum da... Yo, yoo, şaşmadım.. Neden şaşayım, insan dış görünüşüyle hiç belli olmaz ki... Değil mi?

MEMUR — Tabii...

SIYEN — Nasıl anlatayım...

MEMUR — Burası mutfak değil ki...

SIYEN — Mutfak mı? Ne olacak mutfakta? Yoksa siz mutfakta mı...

MEMUR (Sözünü keserek) — Bayan, havagazi ocağınız...

SIYEN (Memuru oturtmaya zorlayarak) — Buy-

run, buyrun... Buyursanıza! (Havagazi memuruna oturacak yer göstermek için önden biriki adım atar, durur. Sarsak havagazi memuru şaşkın yürürken, eğilmiş olan Siyen'e arkasından çarpar. Siyen, havagazi memurunu kendisini boğmak için üzerine atılacak sanır. Birden geri sıçrayıp, iki eliyle duvara dayanır, çığlık atar. Havagazi memuru, bu çığlıkla, Siyen'den daha çok korkup karşuya sıçrar. İkisi de korku içinde bakışarak birbirlerini süzerlerken Diha'nın sesi duyulur.)

DIHA (Duvar arkasından) — Bayan Siyeeen!.. N'oldu, neye bağurdun öyle?

SIYEN (Büsbütün korkan havagazi memuruna eliyle sus işareti yaparak) — Şışşt!.. (Diha'ya) Ben mi? Ben mi bağırışım... Haa, şey... Birden eski günleri hatırladım da... İçimi çekmişim zaahar...

DIHA (Duvar arkasından) — Geldi mi yoksa?

SIYEN (Telâşlanır) — Yok, yok... (Gözü havagazi memurunda) Gelen, giden yok... Gelmedi. Hem ne diye gelsin! Koskoca kentte, bula bula benim evimi mi buldu gelecek...

DIHA (Duvar arkasından) — İyi, iyi öyleyse... Bişey olursa seslen hemen... emi?

SIYEN — Olur, olur...

(Siyen gülümsüyerek havagazi memuruna bakmaktadır. Korku içindeki havagazi memurunun gözü kapıdadır. Bir kapıya, bir Siyen'e bakar. Kapıdan fırlayıp kaçmak için biriki davranışta bulunursa da her seferinde Siyen bir hareketle önlediğinden kaçma fırsatı bulamaz.)

SIYEN (Korkusunu yenmek için gülümsemeye çalışarak) — Gerçekten siz o musunuz?

MEMUR — O kim?

SIYEN — O işte... Havagazi memuru.

MEMUR — Söyledim ya bayan, benim elbette... İnanmıyorsanız kimlik kartımı göstereyim.

SIYEN — Yaa... Demek, sizsiniz. Mademki sizsiniz, eh ne yapalım, öyle olsun... (Saçından tırnağına kadar havagazi memurunu süzer.)

MEMUR (Kendi üstüne başına bakar, açık mı kalmış diye pantolon düğmelerini yoklar, büsbütün ezilir.) — Bişey mi var? (Öksürür)

SIYEN — Hiç... Ben sizi uzun boylu sanmıştım da...

MEMUR — Neden? Havagazi memuru olmak için uzun boylu olmak gerekmiyor.

SIYEN — Sonra da... affedersiniz ama, sizi daha genç sanıyordum.

MEMUR — Havagazi memuru... (Öksürür)

SIYEN (Sözünü keserek sinirli) — Havagazi memuru olmak için genç olmak gerekmez belki ama...

MEMUR — Yo, yooo... Genç olmak gerekir bu iş için...

SIYEN — Tabii değil mi ya...

MEMUR — Güçlü kuvvetli olmak gerekir.

SIYEN — Elbette... Peki ama siz nasıl yapabiliyorsunuz?..

MEMUR (Öksürerek konuşur) — Eh işte... İdare ediyoruz bayan... Sonra alışkanlık da var...

SIYEN — Şimdiye kadar hiç...

MEMUR (Sözünü keserek) — Hayır, hiç eksik bırakmadım. Ama doğrusu çok yoruluyorum artık, eskisi gibi değilim...

SIYEN — Yazık!..

MEMUR — Âmirlerim benden çok memnundur.

SIYEN (Pek şaşmış) — Âmirleriniz mi? Bir de âmirleriniz mi var?

MEMUR — Tabiiiii, olmaz olur mu! Hepsi memnun kalmıştır işimden...

SIYEN — Allah kuvvet versin, kolay değil...

MEMUR — Kuvvet istiyor... Bütün gün boyunca, yaz - kış demeden, sokaklarda dolanmak, evleri doluşturmak, merdivenleri çıkmak...

SIYEN — Ama burası zemin kat, düzayak...

MEMUR — Yıllardanberi böyle... Ben aslında

eski bir havagazi memuruyum. Dört yıl önce emekli olmuşum.

SIYEN (Şaşmış) — Emekliliği de mi var yaptığınız işin?

MEMUR — Tabii... Sigortalıyım. Emekli olduktan sonra... Âmirlerim benden çok memnun olduklarından beni aynı işe ücretli olarak aldılar...

SIYEN — Aynı işe demek?

MEMUR — Evet... Ne yaparsınız, emekli aylığı o kadar az ki... Bu yaşında hâlâ aynı işi yapmak zorundayım.

SIYEN (İğrenerek) — Yani siz para için yapıyorsunuz?

MEMUR — Elbette bayan... Yorucu, üstelik de çirkin, kötü bir iş, biliyorum... Bir de parasız, aşk uğruna mı yapacaktım...

SIYEN (Büyük hayal kırıklığıyla) — Çok yazık... Profesyonel..!

MEMUR — Kaç yıldır hep bu iş, bıktım artık, ama ne yaparsınız...

SIYEN — Çoktanberi hep cinayet... (Birden durur)

MEMUR (Anlamamış) — Efendim?

SIYEN — Hiç... Çoktanberi mi, dedim.

MEMUR — Evet, çoktanberi... Dedim ya, tecrübeliyim... (Uzun öksürür)

SIYEN — Oturun, oturun şöyle rica ederim. Neden ayakta duruyorsunuz?

MEMUR — Teşekkür ederim. Daha çok yerler dolaşacağım da... Nerde havagazi ocağınız? Bakıp da gideyim hemen... (Öksürür)

SIYEN (Genç kız gibi cilvelenerek) — Aaa, olur mu hiç... Daha yeni geldiniz... Öksürüyorsunuz da... Biraz oturup dinlenin...

MEMUR — Eksik olmayın... (Oturur) Gerçekten de çok yoruldu. Biraz soluk alayım... Mutfak nerde?

SIYEN — Burası daha rahat değil mi?

MEMUR — Rahat, çok iyi...

SIYEN (Divandan aldığı ince yastığı getirir) — Arkanıza koyayım da rahat edin.

MEMUR — Teşekkür ederim... (Her kumuldaysında, yorgun ve hasta insanın halsizliğiyle «Ah, of...» diye sesler çıkarır.

SIYEN — Neyiniz var? Hasta mısınız?

MEMUR — Siyatik... Kaç yıldır çekerim. Ayaklarım, dizlerim sızlıyor yine...

SIYEN — Vahvah... Geçmiş olsun... Bu durumda yine de...

MEMUR — Evet... (Öksürür) Bu durumda bile hiç aksatmadan beceririm işimi... (Ceplerinde sigara paketini arar.)

SIYEN — Bişey mi aradınız?

MEMUR (Aranarak) — Hay allah... Nereye koydum... Herhalde bir yerde unuttum...

SIYEN — Cigara mı yoksa?

MEMUR — Evet, cigaramı unutmuşum bir yerde... (Kalkar) Ben gideyim de...

SIYEN — Durun, durun... Cigara değil mi? Tamam... Cigara... Ben şimdi bulurum size... (Memur gitmesin diye telaşla döner odanın içinde) Cigara... Oturun, siz oturun... (Dolapları, çekmeceleri, gözleri açıp ararken bir yandan da konuşur) Bulurum ben size cigara... Şimdi... Hay allah, bir yere kaldırmıştım ama, nereye koydum... Bilirim tiryakiliğin ne demek olduğunu... Kendim içmedim ama general içerdi... Ama general pipo içerdi. Hah, tamam... Generalin piposu...

MEMUR — Ben gideyim de...

SIYEN — Aaa, daha neler... Dünyada bırakmam... Bir pipo bile içmeden olur mu hiç! (Gardrobun alt gözünde pipoyla pipo tütününü bulur) Hah, işte buraya koymuşum... Generalin piposu... Buyrun, tütün de var...

MEMUR (Korkuyla) — Generalin mi dediniz?

SIYEN — Evet, generalin... Alın, alın... Kork-

mayın canım, şimdikilerden değil, eski generallerden...

MEMUR — Olsun, olsun, istemem... Sağolun, istemem...

SIYEN — Öldü ama, öleli de çok oldu... Hadi için...

MEMUR — İçmem ki... Hiç pipo içmedim şimdiye kadar...

SIYEN — Ha tütün, ha pipo... Ne farkeder! Doldurun, doldurun içine şu tütünü.

MEMUR — Ooo... Bu tütün şey olmuş... Küflenmiş mi ne...

SIYEN — O kadar rütubet ki burası, ben bile biraz şey oldum...

MEMUR — Kurumuş, kurumuş tütün...

(Havagazi memuru, Siyen'in yardımıyla pipoya tütün doldurur. Siyen kibrit getirir, yakar. Pipunun dumanından havagazi memuru uzun süre boğulur gibi öksürür. O kadar öksürür ki, çantası, pipo bir yana gider. Kendisi de düşecek gibi olur, Siyen tutar. Telâşlanan Siyen bir bardak su getirir.)

SIYEN — İçin iki yudum, için, için!

MEMUR — (Öksürük arasında pipo sanır) — İçmem!.. İçmem!

SIYEN — Su canım su bu... Hadi için! (Memur içer) Hay allah, ne oldu size böyle... Tütün sert mi geldi...

MEMUR — Hangi sert bayan, barut olmuş, barut... Tütün değil, küflenmiş barut...

SIYEN — Demek, barut gibi sert... General de öyleydi, baruttan bile sert...

MEMUR — Eh, havagazi ocağınızı göreyim de gideyim ben artık...

SIYEN — Aaa... Ne aceleniz? Daha... şey bile olmadı... Yani... (Hiç gereksiz güler) Hadi, hadi oturun... (Memur öksürür) Hastanız da, sizi bu halde dünyada bırakamam... Hangi vicdan elverir!

MEMUR — Siyatik işte... (Öksürür)

SIYEN — Yalnız siyatik değil, öksürüyorsunuz da... Size öksürük şurubu getireyim...

(Konsolun gözünden öksürük şurubu şişesi, bir kaşık, bir bardak da su alıp getirir. Havagazi memuru yavaş yavaş kalkar, ilacı almak için aynı yavaşlıkla iki ellni birden uzatınca, Siyen'e, sanki havagazi memuru kendisini boğmak için uzanıyor gibi gelir. Geri çekilip haykırır.)

MEMUR (Korkmuş) — Ne oluyor size? Neden öyle ikidebir haykırıyorsunuz?

SIYEN — Hiç, hiç... Bişey yok... Birden öyle şey oldu da...

MEMUR (Bir kaşık şurup, üstüne bir bardak su içer) — Teşekkür ederim. Çok, çok iyisiniz bayan...

SIYEN — Bişey değil...

MEMUR — Eh, ben gideyim artık müsaade ederseniz, havagazi ocağınızı göreyim de...

SIYEN — Ama daha... Şey'etmiyecek misiniz? Hava da çok şey... Siyatiklerinize dokunur bu hava... Yağmur çok şiddetli, şakır şakır yağıyor... Dinsin yağmur da öyle gidersiniz.

MEMUR — Ne yağmurul.. Yağmur yok... Hava açık, güneşli...

SIYEN — Öyle mi.. Size öyle geliyor. Şimdi açık ama, az sonra yağacak, hem de bardaktan boşanır gibi... Ben anlarım havadan... (Memur öksürür) Olmaz, sizi böyle öksürürken bırakamam... İnsanlık öldü mü, nasıl olur... Durun, durun, size bir ıhlamur kaynatayım...

MEMUR (Kalkar) — Geç kalırım...

SIYEN — Aaaa! Ayakkabınız da delinmiş... Su alıyordur, yazık.

MEMUR — Su da alıyor, toprak da... Çoktan delindi.

SIYEN — Size bir çizme vereyim, karda, yağmurda giyersiniz sıcağık...

MEMUR — Ah, ne iyisiniz... Bütün kadınlar sizin gibi iyi yürekli olsalar...

SIYEN — O zaman onları boğ... (Birden sözünü keserek, eliyle ağızını kapatır. Aceleyle, gardroptan generalin çizmelerini çıkarır) İşte... Bakın!.. Eski ama yepyeni...

MEMUR — Efendim?

SIYEN — Yani, eskidenberi duruyor ama daha yepyeni, gıcır gıcır...

MEMUR — Bu çizmeler?

SIYEN — Sizin. Giyin hadi giyin...

MEMUR (Sevinçle) — Benim mi? Ne diyorsunuz!..

SIYEN — Evet, giyin. Generalin çizmeleridir.

MEMUR (General sözünü duyunca korkmuş, bozulmuştur) — Nasıl? General hazretlerinin mi? Estağrullah... Giyemem! (Büyük korkuyla) Generalin hazretlerinin çizmelerini... İmkânsız..

SIYEN — Giyin canım, ben veriyorum size, giyin...

MEMUR (Konuşurken korkudan şaşırır) — General hazretlerinin çizmeleri... Giyemecem!.. Çizme hazretlerinin generali... Olmaaz! Hazret çizmelerinin generali... İmkânsız!

SIYEN — O kadar korkacak bişey yok ki bunda..

MEMUR — Ama siz demin barut gibi sert dediniz.. Ben korkarım generallerden... Ben... (Anlatmaktan vazgeçer) Korkarım işte...

SIYEN — Ben size bu çizmeleri veriyorum.

MEMUR — Ya general ayağında görürse kendi çizmelerini?

SIYEN — General öldü...

MEMUR — Olsun, görür yine... Çizmeyi tamam başka biri görür...

SIYEN — Çoktaaan öldü general, yirmiüç yıl önce...

MEMUR — Korkuyorum...

SIYEN — Korkmayın, giyin, hadi giyin!..

MEMUR (Arkasını dönüp eski ayakkabılarını çıkarır) — Hiç de yirmiüç yıllık çizmeye benzemiyor,

yepyeni... (Uzun pantolon paçalarını içine sokup çizmenin tekini giyer. Öbür ayağı çoraplı.)

SIYEN — Öyledir. Çünkü yirmiüç yıldanberi her hafta temizler, fırçalar, boyar, parlattırım. Ondan, yeni duruyor. Nasıl, ayağınıza oldu mu?

MEMUR — Biraz...

SIYEN — Sıkıyor mu?

MEMUR — Sıkıyor, çok büyük de... Ama ne kadar sert...

SIYEN — Serttir... General de sertti...

MEMUR (Yine korkarak) — Bırakın şimdi generali, tütünü sert, çizmesi sert, kendisi sert... Ayağımı vuruyor istel..

SIYEN — Sert de... şey... yani... dura dura kurmuş da ondan. Ama giydikçe yumuşar, açılır...

MEMUR (Çizmenin öbür tekini de giyerek) — Evet, evet, biraz çizme yumuşar, biraz da ayağım yumuşar, alışırlar birbirine... Çok sağ olun. (Çizmeler ayağında çok büyük durmaktadır) Belki biraz büyük ama...

SIYEN — Yo, yooo... Hiç de büyük değil, tıpatıp... Tam ayağınıza göre...

MEMUR (Kasılarak) — Çizme bana her zaman yakışır.

SIYEN — Eskiden de çizme giyer miydiniz?

MEMUR — Yoo, yani giyseydim, demek istedim. Giyseydim yakışacaktı. Size ne kadar teşekkür etsem az... Eh artık müsaadenizle havagazi ocağına²¹ baksam da ben...

SIYEN (Havagazi memurunun gitmesini önlemek için telaşlı ve birden aklına gelmiş gibi) — Hah, tamam... kahvaltı... Evet, en iyisi kahvaltı... Daha ben de kahvaltı etmemiştim. Birlikte yaparız kahvaltıyı. Aaa, sakın olmaz demeyin, vallahi darılıyorum... Ne zahmeti canım, ne diye zahmet olacakmış, mutfakta herşey hazır duruyor, hazır çay da ocaktaydı... Bir koşu gider, hemen getiririm.

(Siyen ayağını sürüyerek aceleyle çıkar. Memur,

ayağından çıkardığı eski ayakkabılarını çarçabuk alır yerden, çantasına tıktırır. Gözleri çizmelerinde, iki elini arkada kavuşturup kasıla kasıla yürür. Pozlar verir. Kabarır. Aynada kendisine bakar. Keyifle ıslık çalar. Siyen, içinde iki kişilik kahvaltı takımı bulunan tepsi elinde, girer.)

SIYEN — İsteee... Hazır herşey. (Tepsiyi masaya koyar) Buyrun. Hadi buyrun ama... (Memurun yanına gider, cilvelenerek) Vallahi darılırim... İki lokma bişey...

(Havagazi memuru utana utana masaya gider, oturur. Siyen çaydanlıktan bardaklara çay koyar. Memurun karşısına oturur. Dışardan gürültü duyulur. Sokak kapısının kilidi anahtarla açılır. Dış kapı gıcırdayarak açılır. Gürültülü ayak sesi. İkisi de kulak keşilmiştir. Memur çok korkmuştur.)

SIYEN — Eyvahl..

MEMUR (Korku içinde titriyerek) — Yoksa... Çizme generalinin hazretleri mi geldi? (Telâşla ayağından çizmeleri çıkarmaya uğraşır, ama çıkaramaz. Çırpınıp dururken) Ben istemedim ki... Çizme istemedim... Siz zorla giydirdiniz... Hazret çizmelerinin generali... Peki, ne olacak şimdi?..

DIHA (Sesi dışardan) — Bayan Siyeeen... Bayan Siyen!..

SIYEN (Hemen oda kapısını, kilit üstünde duran anahtarla kilitler. Memura fısıldar) — Çabuk, girin şu divanın altına, çabuk! Saklanın hadi... (Diha, dışardan kapıyı açmaya uğraşırken Siyen, Havagazi memurunu divanın altına itmektedir.)

MEMUR (Korkuyla fısıldar) — General mi geldi?

SIYEN (Fısıldar) — Ne generali canım... Girin şunun altına, diyorum.

DIHA (Kapıyı kurcalıyarak açmak için) — Siyen... Açsana kapıyı kuzum...

MEMUR — Niçin bayan? Rica ederim, bırakın beni, gideyim...

SIYEN — Şışşt!.. Size söylemeyi unuttuğum: Ben yalnız başıma yaşayan bir kadını. Komşum geldi, sizi burda görürse... Çok dedikoducu bir kadındır da... (Diha'ya seslenirken, biraz da zorlayarak şaşkın havagazi memurunu divanın altına tıkmaktadır.) Dur, dur bayan Diha... Bir dakikal.. Açıyorum... (Havagazi memuruna) Hadi, hadi... (Havagazi memuru divanın altına girer, çizmeler divanın altından görünmektedir.)

DIHA (Dışardan) — Ne oldu canım? Yoksa şey mi oldu... Geldi mi? İçerde mi? Ah yarabbi!.. Boğdu mu yoksa... Niçin bana haber vermediniz? Nasıl boğdu anlatsanız... Ay meraktan çatlıyacağım...

SIYEN (Seslenir) — Bişey yok, bişey yok... Açıyorum...

(Kapıyı açar, Diha girer)

DIHA (Birisini yakalayacakmış gibi içeriye birden girer. Her yanı aranıp kolaçan ederken biryandan da konuşur.) — Ah, yüreğim ağzıma geldi... Burdan bir çığlık duyunca öyle korktum ki... Hem de iki kere...

SIYEN — Söyledim ya bişey yok diye...

DIHA — Gerçekten bişey yok mu? Gelmedi mi? Ya o ikinci çığlık... O ikincisini duyunca, tamam, dedim, geldi herif, zavallı Siyenciğimi boğuyor, dedim kendikendime... İyi ki senden sokak kapısının anahtarını almışım da...

SIYEN (Kızgın ve alaylı) — Yaa, iyi ki almışsın da...

DIHA — Bir zaman dinledim duvardan ama... Nasıl koştum, bilemezsin... Hele bir de kapıyı kilitli bulunca... (Siyen'e inanmadığı için, hep aranarak, kuşkulu konuşur) Peki ama, herif gelmedi, seni boğmadı, öyleyse ne diye kapıyı kilitledin?

SIYEN — Şey... Hah, çamaşır değiştiriyordum da... Bugün evliliğimin ellinci yıldönümü değil mi ya... Kilitledim işte... Belki birisi... (S. 43 - Diha - Denek) (Telefon çalar. Siyen telefona gider.) gelmedi...

SIYEN (Telefonda) — Aloo... Evet... Aaa, sen misin? (Telefon ağzını kapayarak Diha'ya) Oğlum... (Telefonda) İyiyim oğlum, teşekkür ederim. Sen nasılsın? Ne iyi ettin de telefon ettin... Biliyor musun, bugün başka gün... Ne gibi mi? Söylüyorum işte, dinlesene: Bugün, babanla evlenişimizin ellinci yıldönümü... Yaaal.. (Odanın içinde kuşkuyla aranmakta olan Diha, divan altındaki Havagazi memurunu görmesin diye, telefonda konuşurken o yana bu yana giderek, Diha'nın önünü kesmeye, onun divana doğru gitmesine engel olmaya çalışmaktadır) Kim? Kim dedin? Havagazi memuru mu? Evet, geldi, burda... (Birden pot kırdığını anlayıp lafı değiştirmeye çalışır) Aman ne havagazi memuru canım... Neden burda oluyormuş!.. Yani burda dediğim, bu kentteymiş; gazeteler yazıyor ya... Ne diye canım? Yok, yok... Evet, canıymış... (Telefon telinin uzanabildiği kadar Diha'nın önüne geçer) Boğuyormuş ya... Ne diye benim evime gelsin havagazi memuru canım... Bizim evde yok ya... Sen hiç merak etme. Tabii kapı kilitli. Olur, olur, sürgülerim de... Sokak kapısının mı? Hem sürgüsü var, hem de demir kolu... Evet, zincir de var... Merak etme! Radyo mu? Şimdi mi söylüyor... Peki, açarım... Teşekkür ederim. Gülegüle oğlum... (Telefonu kapar) Radyoda yine haber varmış...

DIHA (Radyoyu açar) — Havagazi memuru için mi?

SIYEN — Açma şu radyoyu, bıktım artık havagazi memuru masalından...

SPIKER — Sayın dinleyiciler! Bu konuda valiliğin bildirisini sunuyoruz: «Sayın halkımıza duyuru: İki haftadanberi kentimizde üstüste cinayetler işleyen, yalnız kadın kaatilinin kesin kimliği bilinmiyorsa da polis caninin izi üzerindedir. Şu ana kadar onuncu cinayetini de işlemiş bulunan kadın canavarı, kendisine havagazi memuru süsü vererek, havagazi saatlerini ve ocaklarını kontrol etmek bahanesiyle evlere girmekte ve girdiği evlerde yalnız başına yaşayan

kadın bulunuyorsa, o kadını, tasallut ettikten sonra boğmaktadır.»

(Spiker konuşmasını sürdürürken, sözün burasında durumu anlayan divan altındaki havagazi memuru, korkuya kapılıp başını divanın altından çıkarmış, fırlayıp kapıdan kaçmak için fırsat aramaktadır. Siyen, divanın altından havagazi memurunun başının uzandığını görünce, biryandan Diha'nın önünde o yana bu yana gidip gelir, biryandan da ayağıyla Havagazi memurunun başını divanın altına itip durur birkaç kez. Havagazi memuru başını çekmek zorunda kalır.)

SPIKER — «Kadınların bugünlerde evde yalnız kalmamaları, evlerinde yalnız yaşamak zorunda olan kadınların da sokak kapılarını kilitlemeleri, ayrıca sürgü ve kol demiri vurulması ve evde yalnızken havagazi memurunu kadınların içeri almamaları bir tedbir olarak duyurulur. (Müzik başlar. Diha radyoyu kapar)

DIHA — Divanın altında çizme görüyorum.

SIYEN — Rahmetli kocamın... Generalin çizmeleri... *S. G. D.*

DIHA — /Demek, gelmedi havagazi memuru...

SIYEN — Gelmedi dedim ya... Ya sana?

DIHA — Bana da gelmedi... Durmadan kadın boğuyormuş, baksana radyo neler diyor...

SIYEN — Sen de bir kadın olarak çok iyi bilirsin ki, bu dünyada boğulmaları gereken pekçok kadın vardır. Öyle değil mi?

DIHA — Orası öyle... Kadından kadına fark var; boğulacak kadın var, boğulmayacak kadın var...

SIYEN (Divan altına bakarak) — Sen güzel güzel, sesini çıkarmadıktan sonra, adam seni ne diye boğsun ama, değil mi... Onda da kalp var, onda da vicdan var... (Susma) Sen galiba, işini gücünü bıraktın da benim için geldin.

DIHA — Öyle ya...

SIYEN — İstersen şimdi git, işini bitir de öyle

gel... Ben de o zamana kadar ortalığı toplarım... Sonra...

DIHA — Senin yıldönümünü kutlayacağız. Peki, ben gideyim de... (*Giderken masadaki tepside iki kişilik kahvaltı, iki dolu çay bardağı görünce kuşkulandır, durur.*) Ne o, iki kişilik kahvaltı hazırlamışsın, iki çay bardağı da dolu... Birini mi bekliyordun?

SIYEN — Yok canım, kimi bekliyecektim... (*Birden*) Hah, az kaldı unuttuyordum; seni çağıracaktım kahvaltıya tam, üzerine geldin... Bak, çayımı bile koymuştum... Hadi otur, kahvaltı edelim de öyle gidersin...

DIHA (*Oturur*) — Ben de kahvaltı etmemiştim daha...

SIYEN — Çaylar soğumuş mu?

DIHA (*Bardağı eline alarak*) — Yooo, iyi...

(*Kahvaltı ederlerken konuşurlar.*)

SIYEN — Kendimi bu gün kuş kadar hafif hissediyorum. Nedense içimde bir sevinç, bir sevinç...

DIHA — Nedense olur mu, nedeni belli: Evliliğinin ellinci yıldönümünü kutlayacaksın da ondan...

SIYEN (*Generalin resmine bakarak*) — Elli yıl nasıl dayandım...

DIHA — Evliliğin elli yıl sürmedi ya...

SIYEN — Neden sürmesin? General öldü ama, kavgamız eksilmedi ki, hergün kavga ettik, tam elli yıl...

DIHA — Ondan kuş gibi hafifsin...

SIYEN (*Kendi resmine bakarak*) — Ne tuhaf... Hâlâ kendimi, şu resmimdeki yaşımda, onsekizimde sanıyorum.

DIHA — İnan ki ben de öyle... Sanki yirmibir yaşımıdayım.

SIYEN — Yoo, sen yirmiüç varsındır...

DIHA — Neden?

SIYEN — E sen benden beş yaş büyüksün ya, ben onsekizinde olunca...

DIHA — Yirmibir, yirmiüç... Yani içim genç...

SIYEN — İçimiz genç... Ya dışımız? Şu resmime bakıyorum da...

DIHA (*Siye'nin resmine bakarak*) — Ne var? Hiç değişmemişsin... Nasılsan öylesin... Yine o kaşlar, yine o gözler... O ağız, o burun...

SIYEN — Ben biliyorum.

DIHA — Kime istersen göster şu resmi, hemen anlar senin olduğunu... Güzel her zaman güzeldir... (*Birden aklına gelmiş gibi yaparak*) Haa, sahi unuttum, burdan gittikten sonra...

SIYEN (*Alaylı*) — Yine postacı mı geldi?

DIHA — Evet, nerden bildin?

SIYEN (*Alaylı*) — Her zaman böyle olur da...

DIHA (*Bozulmuş*) — Nasıl yani?

SIYEN — Ne zaman benim hâlâ eski resmime benzediğimi söylesen... (*Durur*)

DIHA (*Kızgın*) — Evet, söyle!

SIYEN — Postacı mektup getirmiştir, aşk mektubu... Mektubu çıkarırsın göğsünden... Göğüs değil, posta kutusu... Okursun aşk mektubunu... Mutlaka refüze etmişindir. (*Diha'nın taklidini yaparak*) Refüze ettim...

DIHA — Yani sen şimdi inanmıyor musun?

SIYEN — Neye?

DIHA — Refüze ettiğime... (*Siye çok komik bişey duymuş gibi uzun uzun hahkahalarla güler*) Ne ye gülüyorsun öyle, ne var?

SIYEN — Ayol, ortada aşk mektubu gönderen yok ki, postacının mektup getirdiği yok ki refüze edisin... O aşk mektuplarının hepsi de kitapta yazılı. Enaz yüz kere okudum ben onları kitaptan... Sanki bilmiyor muyum onları «Aşk Mektupları» adlı kitaptan kendine gönderilmiş gibi kopya ettiğini... Ama yüzlemiyordum sana...

DIHA (*Kızgın, kalkar*) — Hiç de değil işte! Yalan!

SIYEN — Yalan mı, peki öyleyse... (*Konsolun gözünden kitabı çıkarır. Karıştırır. Okur.*) İşte!.. «Aşk

Mektupları)... Sayfa kırkbeş... «Bir toplantıda tanıştığınız kültürlü bir hanıma yazacağınız aşk mektubu örneği: Meleğim! Mektubuma bu hitapla başlamış bulunduğumdan dolayı bendenizi affınıza lâyık bulacağımızı kuvvetle ümit ederek, yüksek müsaadelerinizle, şimdi de size olan çok samimî hislerimi ifadeye cesaret ediyorum.»

DIHA (Bağırır) — Yeter!..

SIYEN (Kahkahalar atarak) — Duur... Sayfa yüksendörtten... «Yolda yada bir sinemada yada bir taşıtta karşılaşip ilk bakışta âşık olduğunuz bayana yazacağınız aşk mektubu örneğidir: «Ruhum, sizi gördüğüm ilk andan itibaren hayatımın istikametinin değişeceğini derhal anlayarak, o gece, hatıra defterimin o günlük tarihli sayfasına «Kader ağlarını örüyor» diye yazmış bulunduğumu itiraftan çekinmiyeceğim...»

DIHA (Bağırır) — Suss!.. (Diha'nın gözlerinden yaş akarken Siyen de gülmektedir. Bir süre böyle kalırlar.) Ne var yani, ne olmuş... Ben de, bu resmin senin olmadığını biliyorum... (Duvardaki resmi göstererek) Sanki bu resim senin mi?

SIYEN (Gülmesi yüzünde donmuş) — Kimin ya, söylesene kimin?

DIHA (Kahkahalar atar) — Gel benim eve de göstereyim kimin resmi olduğunu... Artist Piya Töpi'nin resmi bu, büyük yıldızmış zamanında...

SIYEN (Bağırır) — Yalan, yalan... Benim resmim işte...

DIHA (Kahkahalarla güler) — Ben de eski sinema dergileri dolu... Elli yıl öncekileri karıştırırken gördüm. Hem de çok ünlü yıldız... İşte aynı poz, aynı resim... Sinema dergisinden kesip, camlatıp, çerçeveletip asmışsın oraya... Geçip karşısına «Ah gençlik!» diye yakınıyorsun... İnaniyorum mu sanıyordun?

SIYEN (Bağırır) — Suss!..

DIHA — Biliyordum ama, şimdiye kadar bilmezden geldim, seni bozmadım...

SIYEN — Yeter!..

DIHA (Nisbet verir) — Nasılmış...

SIYEN — Git burdan çabuk...

DIHA — Gidiyorum, gidiyorum... Bir daha da gelecek değilim... Yalancıkta değil, sahiden de bayılsan gelecek değilim... Havagazi memuru gelse yine gelmem, gelsin de boğsun seni...

SIYEN — Boğarsa boğsun, sen karışma...

DIHA (Giderken) — Gelirse eğer, vur duvarı hemen, unutul..

(Diha çıkar. Siyen, masanın üstüne kapanır, ağlar. Havagazi memuru, divanın altından çıkmaya uğraşırken, pantolonu kalçalarına kadar sıyrılır. Kalkar. Toparlanır. Ağlamakta olan Siyen'in başına gider.)

MEMUR (Ürkek) — Bayan, bayan... Sayın bayan... Boşuna üzülüyorsunuz... Ağlamayın canım... Bence o kadın haksız... Doğruyu söylemedi... Ben fotoğraftan çok iyi anlarım. Bir resmin sahibine benzeyip benzemediğini hep benden sorarlar... Bu resim, sizin resminiz... Çok da benziyor... Yemin ederim ki... (Sandalyeye oturur. Çizmeyi çıkarmaya çalışarak) Ben... ben gidiyorum bayan... (Öksürür ve inler, ahlar uflar.)

SIYEN (Başını kaldırır, gözleri yaşlı) — Neden ama? Neden gidiyorsunuz? Size hiçbirşey ikram edemedim ki...

MEMUR — Artık nasıl kalabilirim bayan? Demin, radyonun söylediklerini duydum...

SIYEN — İlk mi duydunuz bu haberi?

MEMUR — Evet, ilk duyuyorum...

SIYEN — Oysa bir haftadır, günde birkaç kez veriyorlar radyodan... Gazteler de yazıyor.

MEMUR — Ayıp ama, evimde radyo yok... Gazete de almam... Hiçkimseden de duymadım. (Çizmeleri çıkarmıştır. Çoraplı ayaklarıyla kalkar) Eh, ben gideyim... Başka bir zaman bakarım saatinize... (Öksürür)

SIYEN (Önüne geçer) — Sizi bu halde dünyada bırakmam... Bu soğukta, nasıl olur...

MEMUR — Hava sıcak bayan...

SIYEN — İyi ya, bu sıcakta nasıl olur... Bir dakika, bir dakika... (Gardroptan generalin elbisesinin durduğu ayaklı askıyı çıkarır.) Hadi giyinin bunları... (Havagazi memurunun karşı koymalarına aldırmadan, üzerinden eski ceketi sıyırıp çıkarır.) Bu general üniforması ama, eski model olduğundan şimdi sizin giymeniz yasak değil... Giyinin, giyinin... (General ceketini havagazi memuruna giydirir.) İsterseniz üstüne, bir de sivil palto veririm, giyersiniz. (Askıdan, yanları kırmızı zıhlı general külotunu da alır.) Hadi bakalım, şimdi de bunu giyinin... (Pantolonu uzatır.) Giyin canım, giyin... Bunlar sizin artık... (Havagazi memuru, Siyen'e arkasını döner. Ayağındaki pantolonun üstüne, general külotunu giymeye kalkar.) Yoo, olmaz... Çıkarın öbürünü, çıkarın da giyin bunu... (Havagazi memuruna arkasını döner) Çekinmeyin canım, çekinmeyin, rahat rahat giyin... Bacaklarınızı sıcak tutar, siyatığınıza iyi gelir...

(Havagazi memuru, dikizliyor mu diye yan gözle Siyen'e bakarak, ayağındaki eski pantolonu çıkarır, general külotunu giyer.)

MEMUR — Giydin...

SIYEN — Şimdi de çizmeleri... (Havagazi memuru çizmeleri giyerken) Tamamaam, işte şimdi oldu... Durun bakayım, şöyle karşımda... (Çok büyük elbise ve çizmenin içinde Havagazi memuru cüce gibi kalmıştır. Ceketin kol yeni, havagazi memurunun elini aşar, ceket palto kadar uzundur.) Aman Yarabbi, tas-tamam size göre... Nasıl da oturdu, ısmarlama olsa böyle oturmaz. Hem de öyle yakıştı ki...

MEMUR — Sahi yakıştı mı?

SIYEN — Hem de çok... (Havagazi memuru şiddetli ve sürekli öksürür) Tıpkı kocam, tıpkı... Benzerlik bu kadar olur... Hele bir de öksürmüyor musunuz, aynı general... Oturun şuraya, oturun... (Havagazi memuru inleyerek oturur) Ben şimdi size öksürük şurubu getireyim... (Konsolun üstündeki şarap şişesini

alır. Şişenin üstündeki etiketi, havagazi memuruna göstermeden çıkarır, saklar. Şişeyi masaya koyar, iki de bardak getirir.) Bu da oldu... İşte siyatik şurubu... (İki bardağada şarap koyar.)

MEMUR — Siyatik şurubu mu? Öksürük şurubu demiştiniz demin...

SIYEN — Öyle mi demişim? Bu şurup hem öksürük, hem de siyatik içindir, herşeye iyi gelir... Benim de siyatiklerim var, karşılıklı içeriz...

MEMUR — Başım da ağrıyor bayan, galiba üşütmüşüm...

SIYEN — Ona da iyi gelir... (Bardağını kaldırır) Hadi içelim... (Havagazi memuru bardağındaki şarabın yarısını içmiştir.) Yoo, hepsini, hepsini... Dibine kadar. Hepsini içmezseniz etkisi olmaz... (İkisi de bardaktaki şarabı içerler. Siyen yeniden doldurur bardakları.) Pipo?

MEMUR — Eh, onu da içeyim... (Siyen pipoyu verir.)

SIYEN (Pipoyu ateşliyerek) — Hele şimdi ne kadar da benzediniz, sahici bir general gibi...

MEMUR (Kalkar, bacaklarını açarak yaylanır, poz alır) — Benzedim ha?

SIYEN (Bardağını kaldırır) — Hadi ama, içelim ki...

MEMUR (Oturur) — Biraz başım dönüyor...

SIYEN — Tamam, ilaç iyi geliyor demek... Dibine kadar... (İçerler, Siyen bardakları doldurur.)

MEMUR — Bu elbise kimin-affedersiniz?

SIYEN — Hangi elbise?

MEMUR — Üstümdeki...

SIYEN (Sarhoş olmaya başlamıştır, güler) — Mademki sizin üstünüzde, öyleyse sizindir...

MEMUR — Öyle olacak. Ama benden önce kimindi?

SIYEN — Kocamın...

MEMUR — Evli misiniz? (Siyen derin derin içini çeker) Vahvah...

SIYEN — Yaa... Kocam öleli yirmiüç yıl oldu. O zamandanberi hep yalnızım... Anladınız mı, yalnızım... Yalnızım diyorum... Yani bu evde ben yalnız yaşıyorum...

MEMUR — Anladım, anladım...

SIYEN — Hiç anlamışa benzemiyorsunuz da...

MEMUR — Anladım...

SIYEN — Anladınızsa iyi... Yalnızım bu evde... Kimse gelmez buraya, hiç korkmayın... Çekinecek de bişey yok... Sonra, ne diyordum... Haa, benim çocuğum da olmaz... Tamam mı? (*Bardağını kaldırır.*) Hadi... İçelim... (*Havagazi memuru da bardağını kaldırır. İkisi de sonuna kadar içerler.*) Şimdi sizi sanki kocam karşımdaymış gibi görüyorum. O kadar benziyorsunuz ki... Siz aslında general olmalıymışsınız...

MEMUR (*Sarhoş olmuştur. Ayağa kalkar, sallanarak aynada kendisine bakarak*) — Olabilirdim... Bende doğuştan bir generallik vardır... Kanımda var generallik... (*Sarsak sarsak yürür*) Farkettiyseniz, yürüyüşümden bile belli olur... (*Sert, kaz adımlarıyla yürür*) Bakın, general general yürürüm ben...

SIYEN (*Alkışlar*) — Bravoo... Farketmez olur muyum hiç... Daha ilk bakışta bu adamda generallik var, yalnız elbisesi eksik dedim... Askerlikte rütbeniz neydi?

MEMUR — Askerlik yaptırmadılar ki...

SIYEN — Neden?

MEMUR — Hep çekemezlik... Kıskançlıklarından beni çürüğe ayırdılar... Çok değil, bir hafta, bir haftacık generallik yapsaydım...

SIYEN — Ne olurdu?

MEMUR — Aaah, ahl.. Bir haftacık... Bütün kuzeyi, güneyi, doğuyu, batıyı fethederdim... Ama general yapmadılar ki...

SIYEN — Hiç üzülmeysin, benim kalbimi fethettiniz...

MEMUR — Daha önemli...

SIYEN — Ha ne diyordum... Tamam... Ben bu

evde yalnızbaşına yaşıyorum. Hiçkimse de gelmez buraya... Kocam da öldü yirmiüç yıl önce...

MEMUR — Biliyorum, biliyorum, çocuğunuz da olmaz... Ama...

SIYEN — Ne var? Evli misiniz?

MEMUR — Evet... Berbat bir karım var... Öyle de kıskanç ki... (*Güler*) Benim neyimi kıskanır bilmem ki... Kıskanılacak neyim kalmış?

SIYEN — Aaa, hiç de değil, öyle söylemeyin... Kendinize iftira ediyorsunuz... (*Bardakları doldurur*) İçelim...

MEMUR — İçelim...

(*Bardakları kaldırır, tokuşturur, sonra içerler.*)

SIYEN — Şimdi nasılsınız?

MEMUR — Çok iyiyim, ilâç bana çok iyi geldi... (*Öksürür*) Yine öksürüyorum ama, başka türlü, eskisi gibi değil...

SIYEN — Belli oluyor... Haa, onu diyordum... Yanda bir komşu kadın var ama, kulakları ağır işitir, duymaz bişey... Çekinmeyin!..

MEMUR (*Böbürlenerek*) — Kimden çekineceğim... Geleceği varsa göreceği de var...

(*İkisi de çok sarhoştur.*)

SIYEN — Demek karınız...

MEMUR — Karımı bırakın... Onu hatırlayınca... (*Şarap şişesine bakar.*) İlâç bitmiş...

SIYEN — Var daha, var çok... (*Konsoldan bir şişe şarap daha getirir. Bardaklara kor.*) Demek...

MEMUR — Ne demek?

SIYEN — Herhalde seversiniz karınızı?

MEMUR — Ne gibi?

SIYEN — Çok mu?

MEMUR — Ne bileyim ben?

SIYEN — Aynı odada mı?

MEMUR — Ne aynı odada mı?

SIYEN — Yatarsınız?

MEMUR — Tabii...

SIYEN (*Üzgün ve kışkırtıcı*) — Demek aynı odada yatıyorsunuz...

MEMUR — Başka nerde yatalım bayan? Bizim gecekondumuz, bir oda, bir de helâ... İşte o bir odada yatıyoruz ölünceye kadar birimiz...

SIYEN (*Kıskançlıkla*) — Bir yastıkta...

MEMUR — Evet...

SIYEN (*Büyük kıskançlıkla ağlamaklı*) — Bir de evet diyor...

MEMUR — Başka ne diyeyim bayan, bizim zaten topu topu bir tane odamız var, bir tane de yastığımız var... Bırakın karımı... Ondan konuşuldu mu... tamam... Cinler başıma toplanır... Hadi içelim bari...

SIYEN — İçelim... (*Bardakları kaldırıp tokuştururlar*) Şerefel

MEMUR — Şerefinize... Dibine kadar...

SIYEN — Kimbilir gittiğiniz evlerde ne kadınlar... (*Kendini tutar*)

MEMUR — Ne olmuş kadınlara?

SIYEN — Ne kadınlar görmüşsünüzdür...

MEMUR — Kadınlar mı, bakmam bile...

SIYEN (*Cilveli*) — Siz mi? Hadi hadiii, bana anlatmayın... Ne çapkın erkek olduğunuz gözlerinizden belli... O ne bakışlar o...

MEMUR (*Birden püskürerek güler*) — Miyopum da...

SIYEN — Bir bakışta anlarım... Ah siz erkek milleti değil misiniz zati...

MEMUR (*Gülerek*) — Biz erkekler...

SIYEN — Siz insanı öldürürsünüz, vallahi öldürürsünüz. Kimbilir kaç kadın öldürdünüz şimdiye kadar...

MEMUR (*Gülerek, alaylı*) — Üüüüü, o kadar çok ki, hesabı yok... (*Gülmekten boğulurcasına öksürmeye başlar.*) Sırtım... Sırtım ağrıyor...

SIYEN — Vahvah... Sırtınız ağrıyor ha... Hep soğuktan işte... Soğuk almışsınız besbelli... (*Kalkar, telâşlanır*) Hemen size vantoz çekeyim... Şimdi... Ge-

neral de üşütünce, ona da vantoz çekerdim... (*Elin-den tutup havagazi memurunu kaldırır. İkisi de sarhoştur, sallanırlar. Bir ara, dans eder gibi birbirlerine dolanırlar. Sonra havagazi memurunu divana oturtur.*) Soyunun siz, soyunun...

MEMUR — Efendim?

SIYEN — Soyunun diyorum, ben de vantuz getireyim...

MEMUR — Soyunayım mı?

SIYEN — Tabii... Soyunmadan olmaz ki...

MEMUR — Olmaz ha?

SIYEN — Çıkarın, çıkarın... (*Yarı zorluyarak*) Hepsini, hepsini...

MEMUR (*Kikirdiyerek*) — Aman... Dokunmayın... Ben çıkarırım kendim... Yapmayın bayan... Çok gıdıklanırım, çok...

(*Siye, ceketini gömleğini çıkardığı havagazi memurunu yüzükoyun divana yatırır. O sırada, dışarda, açılan kapı kilidi ve gıcırdayan kapı sesi, gürültü, ayak sesi duyulur.*)

SIYEN — Sakın kıpırdayayım deme... (*Havagazi memurunun üzerine bir örtü örter, divan örtüsü gibi düzeltir, üstüne de köşe yastıklarını dizer*) Yine o kadın geliyor... Sakın kıpırdama... (*Siye oda kapısını kilitlemek için giderken, Diha birden içeri girer.*)

DIHA — Geldi mi?

SIYEN — Kim?

DIHA — Kim gelecekti canım, işte o...

SIYEN — Gelen giden yok...

DIHA — Kahkahalar duydum da...

SIYEN — Hiç... Kendikendime gülüyordum, eski günler hatırıma geldi de...

DIHA — Ama erkek sesi işittim.

SIYEN — Yok canım, sana öyle gelmiş... Hem kuzum, hani sen bir daha adımını atmyacaktın buraya...

DIHA — Dayanamadım seni yalnız başına bırakmaya... Biz de birbirimize destek olmazsak...

(Örtü altında bunalan Havagazi memuru kıpır-
danır ve öksürür. Onun öksürüğü duyulmasın diye
Siyen de öksürmeye başlar; hem öksürür, hem güler,
-Radyoyu da açar. Telâşlıdır. Radyoda müzik.)

DIHA (İki şarap bardağını görür) — Ne o, şarap
mı içiyordun?

SIYEN (Sarhoş) — İçiyordum, ne olacak?

DIHA — Hani birlikte içecektik, evliliğinin yıl-
dönümünü kutlamak için...

SIYEN — Ben erkenden kutlamaya başladım
bile...

DIHA — İki bardak var, ikisinde de şarap... İki
bardakla birden mi içiyorsun şarabı?

SIYEN — Evet... Yalnızlığın ne olduğunu bil-
mez değilsin ya...

DIHA (Kuşkulu) — Hmmm...

SIYEN — Biri benim, biri generalin bardağı...
(Söylediklerini oynar) Bir buraya geçip Siyen oluyo-
rum... Bardağımı kaldırıyorum... «Şerefimize gene-
ral...» (Karşı sandalyeye geçer. Bardağı kaldırır. Gene-
ralin kalın sesiyle) Şerefine sevgilim... (İki elinde ayrı
ayrı tuttuğu bardakları birbirine tokuşturur.) İşte
böyle... Yalnızlık, delilik... Sen oynamaz mısın sanki
böyle oyunlar... (Siyen bu oyunu oynadığı sırada, Di-
ha oturmak için divana gidince, Siyen telâşla sıçrar,
ama inmeli olduğundan Diha'nın oturmasını önliye-
mez, haykırır) Oraya değil, oraya değil... Oturmaal..
Dur...

(Diha divana oturmuştur. Havagazi memuru, üs-
tündeki ağırlıktan kurtulmak için korkuyla sıçrar.)

DIHA (Korkuyla haykırır) — Bu da ne!.. Aman
Allahım, ne görüyorum?

SIYEN — Ne varmış, ne görüyorsun?

DIHA — Çırlıçıplak bir adam...

SIYEN — Hiç de çırlıçıplak değil... Belden yu-
karısı çıplak, belden aşağısı giyinik... (Memura) Gö-
sterin de inansın, belden aşağınızı...

DIHA — Kim bu adam Siyen?

SIYEN — General...

(Havagazi memuru, örtünmek için, çıplak sırtına
acele generalin ceketini giyer.)

DIHA — Siz kimsiniz?

MEMUR (Kekeler) — Havagazi... generali...

SIYEN — Ben demedim mi?

DIHA — Yaa!.. Demek oymuş!.. (Havagazi me-
muruna) Geldiniz demek? (Siyen'e) Hani generaldi?

SIYEN — General işte... Havagazi generali...

DIHA (Eline gazeteyi alır, koltuğa oturur. Bir
gazetede ki caninin resmine, bir havagazi memuruna
bakarak) — Çok benziyorsunuz?

MEMUR — Kime?

DIHA — Havagazi memuruna...

MEMUR — Tabii bayan... Kırksekiz yıldır ha-
vagazi memurluğu yapıyorum. Kendimden başka ki-
me benzeyebilirim? Cumhurbaşkanına benzeyecek de-
ğilim ya... Beni kim görse, hemen anlar havagazi me-
muru olduğumu, çıplak bile olsam...

DIHA — Haber vereceğim... Şimdi, hemen...
(Kalkar) Polise

SIYEN (Önüne geçer) — Yapamazsın böyle şey
Diha... Sana hiç yakışmaz.

DIHA — Hani gelmemişi? — Gidiyorum haber
vermeye...

SIYEN — Biz seninle, yumuşak davranalım, ne
isterse yapalım, diye söz vermemiş miydik?

DIHA — Ama sen beni de çağıracaktın...

SIYEN — Çağıracaktım, ama vakit kalmadı ki...

DIHA — Ya boşsaydı seni... Korkmuyor musun?

SIYEN — Boğarsa boğsun... Nasıl olsa ölecek de-
ğil miyiz, ha öyle ölmüşüz, ha böyle...

DIHA — Orası öyle... Hatta böylesi daha da iyi...
Boğarsa boğsun.

SIYEN — Yaşa Diha... Şimdi üçümüz birlikte-
yiz ya... (Havagazi memuruna) Hiç sıkılmayın rica
ederim... Bayan Diha benim komşum...

DIHA — Yalnız komşu değil, canyoldaşınız da...

SIYEN — Öyle ya... Hadi içelim. Dur sana bardak getireyim... (Konsoldan bardak getirir, bardaklara şarap doldurur.) Aaaa, şarap da bitmiş.

DIHA — Getireyim mi evden?

SIYEN — İçelim de bunu...

DIHA (Kaldırır bardağını) — Şerefinize...

MEMUR — Şerefinize...

SIYEN — Şerefinize...

MEMUR — Dibine kadar...

DIHA — Çarpar ama...

SIYEN — Varsın çarpsın... Baksana biz sen gelmeden iki şişeyi bitirdik bile...

MEMUR — Çarpsın... Siyatiğe de iyi gelir, öksürüğe de, başağrısına da...

SIYEN — Herşeye...

(Bardakları tokuşturup içerler.)

DIHA — Ben gidip de yemekleri getireyim, ne yemekler yaptım senin için... (Çıkar)

SIYEN — Size karşı çok mahcup oldum, özür dilerim...

MEMUR — Neden yani?

SIYEN — Bu kadın yüzünden...

MEMUR — Hiç de fena kadına benzemiyor...

SIYEN (Kıskanç) — Ne gibi fena değil...

MEMUR — Yani... şey...

SIYEN — Bütün erkekler birbirinize benziyorsunuz... Ama ben sizin çapkın bir adam olduğunuzu daha görür görmez anlamıştım...

MEMUR (Bu söz pek hoşuna gitmiştir, kakhahalarla güler) — Ben? Çapkınımdır... Ben? Çapkın erkek... (Bardağına şarap koymaya çalışır)

SIYEN — Kalmadı. Şimdi Diha getirecek...

MEMUR — Çapkın... Seni çapkın seniii... İşte o ben... Çapkın erkek...

(Havagazi memuru kakhahalarla gülerken Diha, elinde, içinde yemek tencereleri, iki şişe şarap şişesi olan bir fileyle girer. Havagazi memurunun kakhahalarından telâşlanır.)

DIHA (Fileyi bırakıp telâşla) — Bişey oldu mu?

SIYEN — Yoo... Bişey olduğu yok...

DIHA (Fısıldar) — Seni boğuyor muydu yoksa ben yokken...

SIYEN — Suçlayamam...

DIHA — Ama ilk geldiğimde çıplaktı... (Havagazi memuruna) Ne yapıyordunuz demin divanda? Çıplaktınız...

(Siyen, filedeki yemekleri ve konsoldan aldığı tabakları masaya koymaktadır.)

MEMUR — Biz mi? Biz mi ne yapıyorduk? (Siyen'e) Sahi, biz ne yapıyorduk demin...

DIHA — Çıplaktınız...

MEMUR — Çıplaktık ya...

SIYEN — Hayır, yalnız siz çıplaktınız...

MEMUR — Evet... yalnız ben çıplaktık... (Güler) Haaa, hatırladım... Sırtım ağrıyor da... Eksik olmasın bayan, sırtıma vantuz çekiyordu...

DIHA — Çektiniz mi?

SIYEN — Daha başlamamıştık. Tam çekecektik, sen geldin üstümüze...

DIHA — İyi öyleyse... Ben çok iyi bilirim vantuz çekmesini...

SIYEN (Bardaklara şarap doldurur) — Hadi sağlığınıza...

DIHA — Ellinci yıldönümü şerefine...

MEMUR — İçelim, içelim...

(Tokuşturup bardakları, içerler.)

DIHA — Ben sizi bir yerden tanıyorum ama, acaba nerden?..

MEMUR — Bilmem ki... Evlere girip çıkarım işimin gereği... Belki sizin evinize de gelmişimdir.

DIHA — Hayır, öyle değil, sizi yakından, çok yakından tanıyorum... Ama nerden, nasıl tanıştığımızı çıkaramıyorum... İçmiyorsunuz ama... (Bardaklara şarap koyar.)

MEMUR — Sağolun... içelim... Hiç bugünkü

kadar içmemiştim hayatımda... Siyatik ağrılarım da kalmadı...

SIYEN — Şerefinize...

DIHA — Hepimiz için...

(İçerler)

SIYEN — Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

MEMUR — Bomba gibi...

DIHA — Ben de yavaş yavaş zihnimi toparlıyorum... Hah, tamam, sizi şimdi hatırladım. Siz kimsiniz, biliyor musunuz?

MEMUR — Yoo... Kimmişim ben?

DIHA — Bir yerden tanıyorum, tanıyorum, ama nerden diyordum... Siz benim kocama benziyorsunuz...

SIYEN — Aaaa, daha neler...

DIHA — Ne var ki...

SIYEN — Sen bana kocanın uzun boylu olduğunu söylememiş miydin?

DIHA — E iyi ya işte... (Kendi bardağına şarap doldurup içer) Kalkın, bakayım... (Havagazi memuru kalkar, yürür kasılarak) Hah... uzun boylu ya işte...

SIYEN — Ne kadar boyunuz?

MEMUR (Sallanarak) — Valla... bilmem ki... iki metre mi, üç metre mi... (Ayak parmakları üstünde yaylanarak havaya kalkar.)

SIYEN — Ayol sen kocanın sarışın olduğunu söylememiş miydin?..

DIHA — Tamam işte... Sarışın ya...

SIYEN — Kuzum siz sarışın mısınız?

MEMUR — Eh... Sarışın niyetiyle bakarsanız, sarışın da sayılırım...

SIYEN — Şişman diyordun kocan için...

DIHA (Kızgın) — Aaa, benziyor işte, zorla mı?

SIYEN — O, asıl generale benziyor... İşte bak resmine generalin, nasıl da benziyor...

MEMUR — Evet... Ben her zaman generale benzerim... Bütün generaller bana benzer.

DIHA — Hani kocan iriyardı senin?

SIYEN — Kocamın ufaktefeklik hali...

DIHA — Uzun boyluydu, diyordun...

SIYEN — Kocamın kıyası... (Kendi bardağına ve havagazi memurunun bardağına şarap koyar. Ayağa kalkıp, memura verir bardağın birini. Bardakları tokuştururp ayakta içerler.) Herşeyi benziyor işte... Kocamın sarışını...

DIHA (Kıskançlıkla kalkar, yanlarına gelir) — Siz demin vantuz çekiyordunuz, öyle mi? Bak, ben çekiyim vantuzu, görün siz... (Siyen'e) Nerde vantuzlar?

SIYEN — İşte?

DIHA — Biraz pamukla tentürdiyot... (Siyen konsoldan getirir) Tamaaam... Yatın bakalım... Hadi, hadi yatın!..

MEMUR — Ama şimdi iyiyim... çok iyiyim... bomba gibi...

DIHA — Yatın divana diyorum...

SIYEN — Dur, önce ceketini çıkaralım... (Siyen havagazi memurunun ceketini soyar. Üstü çıplak kalan havagazi memurunu Diha eliyle yüzükoyun yatırır.)

DIHA — Vantuz çekeceğim yerlere sen pamukla tentürdiyot sür...

MEMUR (Siyen çıplak tenine pamukla tentürdiyot sürdükçe gıdıklanır, güler.) — Durun... Bırakın... gıdıklanıyorum... Ay yapmayın... (Yattığı yerde çirpınır) Bırakın beni... (Siyen'le Diha da, havagazi memurunun kakkahalarına katılır, gülerler.) Durun, ne olur bayılacağım... (Siyen bir çizmesini, Diha öbür çizmesini çıkarmıştır) Ay, aman... ölüyorum... gıdıklamayın, ne olur... (Siyen ve Diha, havagazi memurunun pantolonunu da çıkarmaya çalışırken memur çirpınır, katılır gibi güler.) Peki, peki... Bırakın ben çıkarayım... Ay... Kendim çıkarayım... (Diha gider, bardakları şarap doldurur, getirir. Güle güle gözlerinden yaş gelen havagazi memurunun sırtını yastığa dayar Siyen. Diha eline şarap bardağını verir.)

SIYEN — İçelim...

DIHA — Şerefe... Bugünün şerefine... (*Cilvele-
nerek havagazi memurunu tahrik için gıdıklar*) Hadi
ama artık, hadisene... (*Şarabı içmekteyken gıdıklanan
havagazi memuru, birden şarabı ağzından püskürtür.*)

Ay yapmayın, vallahi ölüyorum!!

SIYEN — Boğsana artık... Hadi boğ beni cani-
kom...

DIHA — Öldür beni... Hadi öldür artık...

SIYEN (*Hayal kırıklığıyla*) — Yalancı!.. Bir de
havagazi memuruyum, diyor...

MEMUR (*Bir yandan gülererek*) — Vallahi hava-
gazi memuruyum...

SIYEN — Dünyada inanmam... Havagazi memu-
ru olsan boğardın çoktan.

MEMUR — Ay katılacağım, durun... bittim...
aman... Peki, peki...

(*Vantuz şişeleri yerlere düşer. Artık iki kadın da
düpedüz havagazi memurunu gıdıklamaktadırlar. Ha-
vagazi memuru, güle güle, divandan yere yuvarlanır.
Siyen'le Diha da yere, yanına uzanırlar. Siyen ve Di-
ha, havagazi memurunu hâlâ gıdıklamaktadırlar.*)

DIHA — Hadi artık ama... Ne olursun boğ bi-
raz...

SIYEN — Öldürsene canikom, hadi öldürsene...
(*Üçü birden yerde debelenirken, havagazi memu-
runda birden ses kesilir. Külçe gibi kalır.*)

DIHA — Hadi şekerim... Boğacaksan boğ ama...

SIYEN — Ne zaman öldüreceksin? Öldür, öldür
canikom... (*Havagazi memurunun gıdıklanmadığını
görüp şaşmıştır. Memurun üstüne eğilir. Kulağını
kabine kor. Başını kaldırır, Diha'ya bakar.*)

DIHA (*Havagazi memurunun nabzını eline alır.*)
— Aaal.. (*Susma*)

SIYEN — Ölmüş!..

3 KİTAP

Aziz Nesin'in en çok beğenilen şu üç kitabı «3 KI-
TAP» adıyla bir ciltte toplanmıştır :

(KOLTUK - NÂZİK ÂLET - KÖRDÖĞÜŞÜ)

3 Kitap'ta, Aziz Nesin'in en güzel 52 hikâyesi var-
dır. Bu hikâyeler şimdiyedek şu 21 dile çevrilmiştir :

Almanca - Arapça - Azerice - Bulgarca - Erme-
nice - Estonca - Farsça - Fransızca - Macarca -
Özbekçe - Gürcüce - Lehçe - İngilizce - İtal-
yanca - Romence - Rusça - Tacikçe - Türkmen-
ce - Sırpça - Yunanca.

3 KİTAP

Aziz Nesin'in en güzel 52 hikâyesinin bulunduğu bu
kitap bir mizah şaheseridir. 21 dilde yayınlanmış olan
bu hikâyeleri, siz de okuyunuz.

Bu hikâyeleri okurken, gülererek düşünecek, düşün-
erek güleceksiniz. Çevrildiği dillerde birkaç kez basılmış
olan bu kitaptaki hikâyeler, mizah sanatında bir yenilik
ve bir aşamadır. Bu hikâyeler, birçok yabancı ülkenin
radyo ve televizyonlarında oyun olarak oynanmıştır.

3 KİTAP

52 hikâye - 440 sayfa - 15 lira

Dağıtım yeri :

Kemal Karatekin - Ankara Cad. 51 - İstanbul